

T950-2/4

D 950-2-52
14-8-51

#1153

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

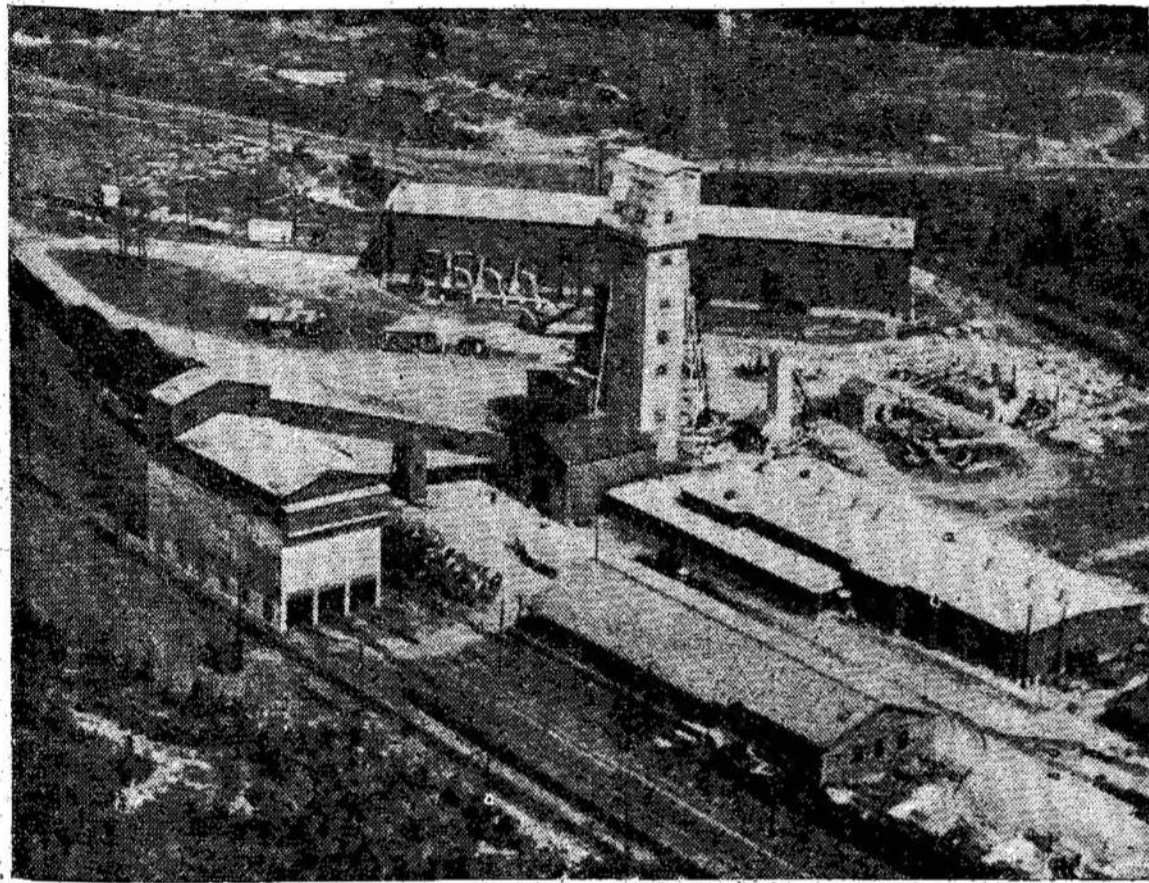
The PEOPLES VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, P. O. Station C. Box 1013, Toronto 3, Ont., C.

Authorized as Second Class mail, Post Office Department, Ottawa.

Nr. 1,033

PENKTADIENIS, RUGPĖČIO (AUGUST) 10, 1951, TORONTO, ONTARIO

META I XX

Nikelio kasykla Sudburyje, kur šiomis dienomis du milijonieriai žuvo, o penki buvo sužeisti. Nikelio kasyklose dirba gražūs būrys lietuvių, zuoti ir jau išsikovoję daug kaip senesniųjų, taip ir jauni pagerinimų darbe nesnių. Jie gerai organizuoti ir jau išsikovoję daug pagerinimų darbe

Derybos dėl Paliaubų Korėjoje Eina Labai Lėtai; Pavojus Taikai Didėja

TOKIJO. — Derybos Kaesonge dėl paliaubų sukliuvo. Jungtinių Valstijų pasiuntiniai užsispyrusiai reikalauja, kad neutrali zona būtų nustatyta kur nors už dabartinės fronto linijos, kas reiškia toli į šiaurę nuo 38 lygiagretės, kuri buvo rubežium tarp Pietų ir Šiaurės Korėjos.

Generolas Ridgway, pastebėjęs būrį šiaurės Korėjos

Indijos ir Pakistano Santykiai Blogėja

NEW DELHI. — Indijos premjeras Nehru kaltina Pakistaną, kad jis rengiasi agresiniams žygiams prieš Indiją. Indijos kariuomenė, kuri buvus 20 mylių nuo rubežiaus, buvus pasiūstą arčiau rubežiaus, nes esąs pavojus Indijai iš Pakistano pusės.

Ginčas dėl Kašmiro, kaip atrodo, neina prie išsprendimo. Indija sako, kad jis priklauso Indijai ir niekas jo neatsiskirs nuo Indijos. Pakistanas, iš kitos pusės, savinasi Kašmirą ir reikalauja perleisti jį. Indija turinti informacijų, kad Pakistanas planuoja įsiveržti į Kašmirą su savo armija.

kareivių prie Kaesongo, nutraukė derybas visai. Jis sako, kad Kaesongo neutralumo sutartis sulaužyta. Dėl to, žinoma, derybos nesuakius, nes šiaurės Korėjos komanda per radio pranešė, kad kareiviai buvo paklydę. Ji įsakius žiūrėti, kad tas nepasikartotų. Tas, tačiau, rodo, kaip maža noro pas amerikiečius susitarti.

Šiaurės Korėja sako, kad praktiškiausia vieta dėl neutralios zonos yra 38 lygiagretė. Ar ji nusileis, kad ji būtų nukelta toliau į šiaurę, dabar sunku pasakyti.

MASKVA. — Pravda paskelbė generolo Peng Tehuai, šiaurės Korėjoje esančių Kinijos savanorių komandieriaus, deklaraciją, kurioje jis sako, kad jeigu Kaesonge derybos nutrūks, tai Kinija panaudos daugiau artilerijos ir oro jėgų prieš amerikiečius ir jų talkininkus.

Pravda sako, kad amerikiečiai išstatė daug ultimatumų, kurie siekia sutrukdyti derybų ir galų gale visiškai jų sugriovimo. Laikraštis taipgi pastebi, kad amerikiečiai nori nukelti liniją toli į šiaurę, kad jų pusėj liktų turtingos tungsteno kasyklos.

Generolas Peng sako, kad

jeigu derybos nutrūks, tai atsinaujinusios kovos nebus prielankios amerikiečiams. Kiniečiai esą pasirengę sustvirtinti savo skaitlingesni kariuomenę moderniais ginklais. Jis tikisi, kad jų priešai bus sumušti.

HELSINKIS. — Pasaulinis Taikos Komitetas kreipiasi į visus taikos mylėtojus, ragindamas daryti spaudimą, kad Kaesong derybos būtų privestos prie sėkmingo galo.

Sako, Kanada Taip Pat Kalta už Karą

TORONTO. — Pierre Berton, Maclean's žurnalų redaktorius, kurs lankėsi Korėjoje, rugpjūčio 1 dienos laidoj rašo, kad Kanados žmonės turi atsimiti, jog ir kanadiečiai turės panešti dalį atsakomybės už karą Korėjoje.

Jis labai piktinasi tuo, ką kareiviai padarė Korėjoje. "Jeigu mes būtume vykę į Korėją," rašo jis, "kaip invazijos armija su tikslu išniekinti piliečius, mes nebūtume padarę blogiau, negu kad mes padarėm dabar vardan Jungtinių Tautų, vaka-

Berlyne Maršavo Šimtai Tūkstančių Taikos Gynėjų

BERLYNAS. — Rugpjūčio 5 dieną, pirmą dieną tarptautinio jaunimo festivalio, gatvėmis maršavo virš 100,000 jaunimo iš virš 60 šalių. Demonstrantai smerkė karo kurstytojus, Amerikos ir Anglijos imperialistus, ir rodė savo pasiryžimą ginti taiką. Antrą dieną demonstravo jau 500,000.

Nors jaunimas suplaukęs iš įvairių šalių, įvairių kalbų ir rasių, tačiau jo vieningumas buvo dar nematytas. Jis savo vieningumu, savo ryžtumu tiesiog baugino vakarų stebėtojus, kurie sekė demonstraciją.

rinio pasaulio ir demokratinio gyvenimo būdą.

Vienas Korėjos universiteto studentas, kurio neleidę sykiu valgyti su Bertonu dėl rasinio skirtumo, pareiškęs, kad amerikiečiai pavertę korėjietes prostitutėmis. Jis sakęs, kad lai amerikiečiai nemano, kad Korėjos žmonės mylės juos po tokių baisių darbų.

Juan Prašo Franką Atiduoti Jam Sostą

LISBON, Portugalija. — Don Juan, kurs pretenduoja į Ispanijos sostą, parašė ilgą laišką generolui Frankui, prašydamas jį prileisti jį prie sosto, iš kurio buvo išvytas karalius Alfonsas XIII.

Don Juan sako, kad monarchijos atsteigimas yra vienintelis kelias išgelbėjimui Ispanijos (supraskit, kapitalizmo).

Generolas Frankas esąs linkęs užsodinti ant sosto 13 metų kunigaikštį Juan Carlos ir jo vardu valdyti Ispaniją.

Prieš Franko režimą bruzdą visi, net ir konservatai.

PARYŽIUS. — Fašistiniai piktadariai imetė pravažiuodami automobiliu bombas į Paryžiaus komunistų laikraščių platinimo centrą ir tris knygynus. Bombos, eksploduodamos, ne tik daug žalos padarė, bet ir pastatus uždegė.

Fašistiniai elementai visur praktikuoja brutališkumą.

Maršuotojų tarpe 6 amerikiečiai, kurie savo plakatu sakė, kad Amerikos jaunimas tiesia ranką pasaulio jaunimui. Iš Francijos yra 2,000, o iš Italijos 1,500. Iš kitų šalių taipgi skaitlingos delegacijos.

Demonstrantai dainavo dainą, kuri ragino jaunimą būti vieningu, stipriu, kad paginti taiką.

Iki ateinančio sekmadienio suvažiuos į Berlyną arti 2,000,000 jaunimo. Tai bus didžiausia jaunimo demonstracija, kokia kada buvo.

Laisvas visų šalių jaunimas pasipiktinęs karo kurstytojais. Jis reikalauja taikos. Jis nori kurti, buduoti gyvenimą, o ne žūti apsuose ir kitus žudyti.

Tarp demonstrantų yra ir apie 50 kanadiečių jaunimo atstovų. Jie atstovauja Kanados jaunimą, kuris nori matyti pasaulyje taiką.

Jaunimas, be demonstracijos už taiką, demonstruos kiekvienos šalies jaunimo kultūrinius darbus. Suvažiuo daug meno ir kultūros darbuotojų. Kiekvienos tautos grupės pademonstruos geriausia, kas yra sukurta jų pastangomis.

Jaunus taikos gynėjus sveikino Rytinės Vokietijos Demokratinės Respublikos prezidentas Wilhelm Pieck. Jis sakė, kad Jungtinių Valstijų ir Britanijos imperialistai dar neatsisakė savo kariškų planų, nors jie neišdeggė Korėjoj. Jis ragino jaunimą ginti taiką.

Sako Kainų Kontrolė Padėtų Komunistams

HALIFAX. — Stuart Armour, Kanados Plieno Kompanijos prezidento patarėjas, pareiškė, kad kainų kontrolė pasitarnautų komunistams.

Kainų kontrolė, sakė jis, iššauktų prekių trūkumą.

Kadangi kainų kontrolės reikalauja socialistai, unijų vadai ir daugelis kitų, išeity pagal jį, jie visi nori padėti "Maskvai".

Vargiai, tačiau, jis įkalbės žmonėms, kad aukštos kainos gelbsti kanadiečiams išvengti krizio.

Pasidairius Po Kanada

Montrealiečiai žagareiviai išmetė iš tarybos pažangų atstovus, tai, kad jis yra sėdėjęs. Politikiams, žinoma, neapeina, kad jis sėdėjo už politiką.

Bet ir dabartinis Montrealo majoras karo metu buvo uždarytas koncentracijos stovykloje. Kodėl jis gali būti miesto pareigūnu?

Buržuazinė demokratiškas giriasi demokratiškumu, bet gyvenime nepraktikuoja.

Dr. Endicott, Kanados Taikos Kongreso lyderis, pareiškė, kad dabar yra labai rimta tarptautinė padėtis.

Jis sako, kad parašas po taikos peticiją šiuo metu turi dvigubą svorį. Kol kas, sako jis, galima išgelbėti taiką su plunksna.

Kailiukų unijos direktorius Robert Hadow išleido pareiškimą, kuriame jis reikalauja, kad Kanados Darbininkų Kongreso konvencija, kuri įvyks Vancouveryje, priimtų atgal kailiukų uniją.

Kongresas išmetė tą uniją neva už tai, kad jai vadovauja kairieji.

Naujai susiorganizavusios miško darbininkų unijos organizatorius drg. Magnuson sako, kad įvykis streikas miškuose, jeigu kompanijos darys sutartį su sena unija, kuri bando kelti galvą.

Jis sako, kad 90 nuošimčių miško darbininkų perėjo į naują uniją.

Seną uniją pasmaugė karpenterių unijos lyderiai, norėdami paimti ją į savo rankas.

Kanados prekyba su užsieniu, ypač su Jungtinėmis Valstijomis, atsiduria į sunkumus. Deficitas artinasi prie \$300,000,000.

Skylė prekyboje su Amerika reiškia skylę dolerių maiše. Kada ši skylė žymiai

Pat Joudry, talentinga radijo aktorė ir rašytoja. Ilgą laiką ji dirbo New Yorke rašydama "Henry Aldrich Show", dabar grįžo Kanadon ir rašo dėl CBC "Affectionately Jenny". Ji taipgi vaidins savo veikale Jenny's rolę.

padidėja, reikia ją užkimšti kaip nors, nes ji sudaro pavojų.

Skylė žymiai padidino tas, kad amerikiečių prekės labai pabrango.

Fordas ir visa eilė kitų dirbtuvių atleido ir atleidžia nemažą skaičių darbininkų. Fordas tikrina, kad kariški užsakymai nepataisys situacijos.

Paleistų tarpe yra daug dipukų. Jie pirmiau paleidžiami už tai, kad jie vėliau stojo dirbti.

Seniai įsidirbę darbininkai, aišku, turi pirmenybę. Nei viena unija negali to nepaisyti.

Jeigu padidės nedarbas, pirmiausia nukentės naujai atvykę.

Kalbėdamas aukso kasėjų susirinkime Timminse, J. B. Salsberg, Ontarijos seimelio narys, ragino darbininkus laikytis vienybės.

Jis pažymėjo, kad susiskaldymas tarp darbininkų labai apsunkina darbo žmonių kovą už geresnį atlyginimą.

Timminse streikuoja 1,500 aukso kasėjų. Kompanija atmeta valdžios tarybos siūlymą, kad būtų leista mainiejiams nubausti, ar jie nori, kad kompanija išrinktų unijines duokles.

48 jauni kanadiečiai išvyko į Berlyną dalyvauti pasauliniame jaunimo festivalyje, kuris prasidėjo šiomis dienomis.

Jie pademonstruos jaunų kanadiečių kultūrinius atsiekimus.

Liepos 15 dieną, Vancouveryje, du lenkai kalbėjosi ant gatvės lenkiškai. Prie jų priėjo nepažįstamas ir paklausė, kodėl jie nekalba angliškai. Jam atkirtus, kad jie gali kalbėti ir lenkiškai, priekabautojas smogė vienam taip, kad jis krito ant gatvės ir užsigavo galvą. Po kelių valandų jis jau buvo miręs.

Vancouverio spauda bandė nubaltinti užpuolimą ant ateivių, bet slavų organizacijos sukėlė didelį protestą.

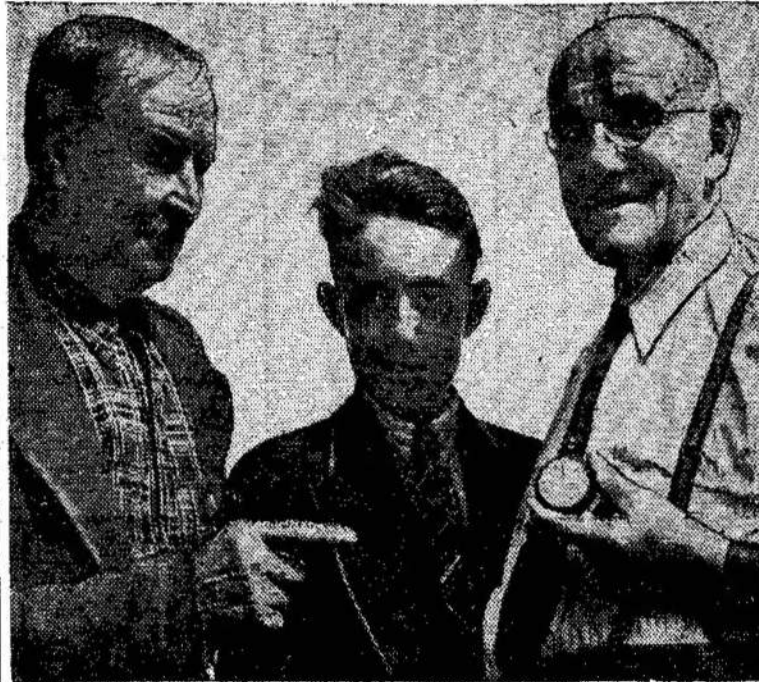
Pasirodo, kad Kanadoj vis dar pasireiškia neapykanta ateivių, ne anglų.

Kanadietis

Mūsų Ligoniai

HAMILTON. — Prieš tris savaites laiko ištiko nelaimė draugą Petrą Astylą. Prie darbo sulaužė dešinę koją. Koją sugipsuota. Jis gydosi namuose.

Liepos 31 dieną draugą Antaną Wikį taip pat prie darbo ištiko skaudi nelaimė. Jis susilaužė ranką. Ligonis

Ch. Wale (dešinėj), Hopeville, Ont., farmers, laiko rankoje auksinį laikrodį, kurį jis buvo užaręs dirvoj 50

metų atgal. Šiomet jaunasai John How (viduryje) atrado jo laikrodį toj pačioj dirvoj, kur buvo pamestas prieš 50

Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpinės Pašalpos Draugijos VI Suvažiavimas

TORONTO. — Pereitą šeštadienį ir sekmadienį čia įvyko šeštas Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpinės Pašalpos Draugijos suvažiavimas. Suvažiavimas praėjo labai draugiškai ir gyvai.

Delegatų skaičiumi jis buvo neskaitytas, vos 31 asmuo, skaitant ir Centro Komiteto narius, bet jie atstovavo visas didesnes kuopas. Buvo du iš Winnipego (M. Vidriukas ir J. Jonuška), du iš Hamiltono (J. Šeinauskas ir W. Dovidėnas), vienas iš Delhi (P. Gavėnas), o visi kiti iš Toronto, kur randasi virš pusės šios draugijos narių. Draugija viso turi nepilnai 700 narių.

Iš raportų paaiškėjo, kad draugija narių skaičiumi per praėjusius tris metus nepaugo, bet ir nenupolė labai daug. Pasirodo, kad išvykusių ar pasitraukusių dėl kokių nors priežasčių vietos buvo užpildytos naujai atvykusiais, bet pastarieji didžiumoje greitai susispendavo. Hamiltono delegatai tvirtino, kad iš jų kuopos išsiviečiavę lietuvių kunigas, kuris labai puolęs šią draugiją. Kas liečia finansus, draugija sutvirtėjo.

Suvažiavimas labai stropiai peržiūrėjo konstituciją ir kiekvieną punktą, kuris pasirodė taisytinas, nuodugnai apdiskusavęs, pataisė ar papildė. Reikia pasakyti, kad nebuvo žymių konstitucinių pataisų. Visos pataisos liečia

randasi General ligoninėj. Teko sužinoti, kad Sūnų ir Dukterų Draugijos narė Ona Butienė smarkiai susirgo. Ligonė po daktaro priežiūra gydosi namie.

Kam sąlygos leidžia, aplankyti nelaimės ir ligos ištiktus draugus ir drauges. O nuo savęs linkiu ligoniams greitai pasveikti.

F. V.

Jusaitis, vienas iš draugijos kūrėjų; Jurgis Jonuška, delegatas iš Winnipego, ir kiti. Visi džiaugėsi, kad suvažiavimas praėjo labai draugiškai, be ginčų ir nesusipratimų, ir ragino delegatus perkelti tą dvasią į kuopas, kada sugrįš. Jurgis Jonuška, kaip vienas iš jaunųjų ateivių, pabrėžė, kad jis turi viltį, jog ši draugija ateityje bus skaitlingai papildyta naujais lietuviais, kurie tęs šios draugijos kilnų darbą, kaip iki šiol tęsė senieji, sukūrusieji ją ir išbudavoję. Jis pažymėjo, kad suvažiavimas paliko jame gerą įspūdį.

Pirmos kuopos šeimininkės suruošė skanius pietus delegatams ir svečiams. Taip tai suvažiavimas baigėsi skanimis vaisėmis ir draugiškais pasikalbėjimais.

Rep.

Sužeidė Laurusevičių Mergaitę Byčiuose

TORONTO. — Pereitą savaitę Wasaga Beach (apie 84 mylios nuo Toronto) ištiko didelė nelaimė westoniečių J. Laurusevičių mergaitę.

Jai su savo drauge einant, užvažiavo automobilis ir parmušė jas. Taip skaudžiai užgavo, kad jos sąmonės neteko. Ant gatvės išgulėjo virš valandą.

Automobilis, užgavęs mergaites, pabėgo.

Laurusevičiai turi savo vašarnamius tenai.

Rep.

Jeį Norite Žinoti, Kas Tikrai Dedasi Pasaulj, Skaitykit Liaudies Balsą

Telefonas 925 821

Dr. A. H. Cottick
Dantų Gydytojas
Chirurgas

Taisau ir Naujus Ideđu.
Darbas Garantuotas
302 Tronto General
Trust Bldg.
Winnipeg, Man.

Lietuvis Barberis

Stag Barber Shop
Skubus ir Geras
Patarnavimas

P. MOTIEJUNAS
Savininkas

640 Main St., Winnipeg

Lietuviška Valgykla

UNION CAFE

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.

Šviežias Maistas. Geras Pasirinkimas Įvairių Lietuviškų Valgių. Turime Kambarių Apistojimui.

Savininkas Ch. Pampalas
Telefonas: 46917

TARYBŲ LIETUVOJ

Visasąjunginei Meno Saviveiklos Apžiūrai

KAUNAS. — Politechnikos instituto studentų liaudies ansambliu ruošiasi Visasąjunginei meno saviveiklos apžiūrai. Į ansamblio repertuarą įtraukta eilė naujų šokių ir dainų.

Pažymėtinas lietuvių liaudies žaidimas "Gaidys", žemaičių liaudies dainos ir kiti dalykai.

V. Šeštakas

"Inkaro" Sanatorijoje

KAUNAS. — Iš naktinės sanatorijos, įrengtos Lampėdžiūose, grįžo eilinė gumos-avalynės kombinato "Inkaras" darbininkų grupė. Sanatorijoje išsėjos šaltkalvis komjaunuolis R. Murauskas, guminės avalynės cecho stachanovininkė S. Stonaitytė, karštos vulkanizacijos cecho racionalizatorius P. Mačiulis ir kiti.

Šiais metais naktinėje "Inkaro" sanatorijoje ilsisi kas trečias kombinato darbininkas. Profasąjunginė organizacija aprūpina dešimtis įmonės darbininkų bei tarnautojų kelialapiais į respublikinius bei sąjunginius poilsio namus ir sanatorijas.

Naktinė sanatorija išlaikoma įmonės direktorinio fondo ir socialinio draudimo lėšomis. Iš šių šaltinių finansuojamos pionierių stovyklos darbininkų vaikams, vaikų šarželis, puikus klubas, turintis 600 vietų salę, biblioteką, skaityklą ir kambarius sportiniams žaidimams bei meninei saviveiklai.

(ELTA)

Tarybų Lietuvos Mokslininkai Išvyksta į Volgos Baseiną

Lietuvos TSR Mokslų akademija nutarė pasiųsti į didžiausias komunizmo statybas grupę mokslinių bendradarbių, kur jie padės atlikti mokslinį-tyrimo darbą. Šiomis dienomis dalyvauti TSRS Mokslų akademijos jungtinėje ekspedicijoje, kuri tirs Volgos baseine statomų hidroelektrinių rajonus, išvyksta dirvožemininkai — Lietuvos TSR Mokslų akademijos moksliniai bendradarbiai J. Vaitiekūnas ir J. Savickas, hidrobiologas, biologijos mokslų daktaras P. Šivickis.

Numatomas ir tolesnis mokslinis bendradarbiavimas ruošiant ekspedicijas į komunizmo statybas.

(Tiesa)

Pabaltijo Architektų Konferencija

Taline pasibaigė Pabaltijo tarybinių respublikų architektų konferencija. Joje dalyvavo taip pat architektai iš Maskvos, Leningrado ir Baltarusijos.

Konferenciją atidarė TSRS Architektūros akademijos narys - korespondentas B. Rubanenko. Konferencijoje buvo padaryta eilė pranešimų.

Lietuvos TSR Architektūros reikalų valdybos viršininkas prie LTSR Ministrų Tarybos J. Kumpis skaitė pranešimą apie Tarybų Lietuvos architektų darbus.

(Tiesa)

Rajoninė Dainų Šventė

TELŠIAI. — Įvyko rajoninė Dainų šventė.

Dainų šventėje dalyvavo miesto ir rajono moksleiviai, Telšių trikotažo fabriko "Mastis" dainininkai, šiomis dienomis išvyksta į Maskvo-

je įvykstančią visasąjunginę profsąjungos narių meno saviveiklos apžiūrą. Telšių miesto ligoninės medicinos darbuotojų choras, rajono kolūkiečiai.

Kovingai nuskamba tarybinių kompozitorių ir lietuvių, rusų, ukrainiečių ir latvių liaudies dainos. Mišrus jungtinis choras atliko 17 dainų. Suskamba skudučių muzika, ją pakeičia vaikų choras. Rajoninėje Dainų šventėje dalyvavo gausus kolūkinio kaimo meno saviveiklininkų būrys. Dešimtyje rajono kolūkių veikia chorai, liaudies šokių ansambliai.

Antroje Dainų šventės dalyje miesto ir rajono moksleiviai atliko sportinius pratimus. 132 šokėjai atliko liaudies šokius: "Kolūkių pirmininką", "Blezdingėlę", "Zilvytį", latvių liaudies šokį "Rucavietį" ir kt. Šventėje dalyvavo rajono 7 kolūkių liaudies šokių rateliai, "Masčio" fabriko, miesto ligoninės šokėjai.

Rajoninės Dainų šventės proga Telšių kraštotyros muziejuje atidaryta liaudies meno paroda.

E. Legeikaitė

Šiaulių Muzikos Mokykloje

S. LAURINAITIS

Dar vyko Tarybinės Ar-
mijos mūšiai prieš hitlerininkus, kuriais buvo siekiama išvaduoti paskutinę Lietuvos žemės pėdą, o iš griuvusių kylančiame Šiaulių mieste Lietuvos tarybinė vyriausybė jau atidarė muzikos mokyklą.

Smetoniškojo viešpatavimo metais Lietuvoje kelias į muzikos meną paprastųjų darbininkų ir valstiečių vaikams buvo uždarytas.

Tiktai tarybų valdžios metais Lietuvos darbo žmonėms plačiai atsivėrė durys į mokslą ir meną.

Pirmaisiais mokyklos gyvavimo metais jos erdviose auditorijose tebuvo iš viso nežymiai daugiau kaip dešimt mokinių. Tačiau kas metai vis daugiau ir daugiau

darbo žmonių vaikų ateina čionai savo talento vystyti. Mokykla turėjo jau dvi diplomantų laidas. Šiemet iš čia besimokančiųjų 57 mokinių 5 yra diplomantai. Pučiamųjų instrumentų klasėje, kurią veda mokyklos direktorius Žaščiūrininkas, du diplomantai — Jonas Rainys ir Adomas Kurleckas. Prityrusio dėstytojo vadovaujami, jie puikiai įsisavino savo mylimąjį instrumentą. Su virtuozo meistriskumu atlieka Adomas Kurleckas klarneto partijas. Nuo jo neatsilieka ir Jonas Rainys, karštai pamėgęs trimitą.

Danutė Amulevičienė, turinti sultingą sopraną, baigia muzikos mokyklą dainavimo klasėje. Ji puikiai atlieka Margaritos ariją iš Guno

Pamoka pučiamųjų instrumentų klasėje. Mokyklos direktoriaus Žaščiūrininko vadovaujamas, diplomantas Jonas Rainys ruošiasi savo disertacijos gynimui.

operos "Faustas", Stalininės premijos laureato Jono Talal-Kelpšos harmonizuotas lietuvių liaudies dainas, Šu-
berto serenadą ir kt. Už savo pasiekimus Danutė Amulevičienė nemaža turi būti dėkinga jaunam dar, bet talentingam pedagogui Jokūbui Dargiui, kuris taip pat tik tarybų valdžios dėka 1950 metais baigė Vilniaus konservatoriją.

Fortepijono klasėje, kuriai vadovauja senas dėstytojas Prialgauskas, mokosi 11 jaunuolių ir merginų.

Kaimyninėje auditorijoje — mokyklos choras. Jaunasis diplomantas Kazys Valančius miesto meninės saviveiklos apžiūrai repetuoja Bethoveno Devintosios simfonijos choro partiją. Jo vadovaujamas, choras puikiai atlieka lietuvių liaudies dainas "Už marių marelių", "Pabalnojų žirgelių", "Ten, kur lygūs laukai" ir kt.

Įdomūs taip pat eiliniai mokyklos pirmųjų kursų moksleivių užsiėmimai. Štai prie fortepijono, įsmeigęs akis į pultą, stovi Šiaulių rajono kolūkiečio, seniau bežemio valstiečio Ramašausko sūnus — Vytautas. Jo pirštai vikriai slysta smuiko kakleliu. Vytauto svajonė išsipildė. Jis dar gerai atmena geriausiąjį gimtojo kaimo muzikantą — dėdę Antaną. Nebuvo vestuvių ar kaimo vakarėlio, kuriame dėdė Antanas savo smuiku nebūtų sugriaudinęs svečių. Vytautas mylėjo dėdę Antaną ir iš visos širdies troško taip pat tapti muzikantu. Dabar, atlikdamas Stalininės premijos susilaukusį lietuvių kompozitoriaus Balio Dvariono koncertą smuikui, Vytautas tartum gyvą mato petingąjį dėdę Antaną. Smetoniškoji valdžia pardavė jo turtą iš varžytinių. Pardavęs ir savo mėgiamąjį smuiką, dėdė Antanas paliko gimtąjį kaimą ir išvažiavo Amerikon laimės

ieškoti. Bet iš ten kaime bu-
premijos laureato Jono Talal-
vo gautas vienintelis laiškas
apie dėdę Antaną: jis ne tik
kad neįsigijo kito smuiko,
bet mirė anglies šachtos,
nepalikęs nė kelių centų
karstui.

Vytautas Ramašauskas su
giliu susijaudinimu sako:
"Man ir tūkstančiams tokių,
kaip aš, jau negrėšia dėdės
Antano likimas. Mums atvi-
ri visi keliai į mokslą, į me-
ną. Mes gyvename laimingą
laiką".

Šitaip kalba ne tik moki-
nys Ramašauskas, su tokio-
mis mintimis gyvena visi
mokyklos auklėtiniai: kol-
ūkiečio sūnus Viktoras Ščev-
linskas, "Elnio" fabriko dar-
bininko sūnus Vytautas Ka-
ranauskas, Aligantas Stul-
gis, Antanas Jelchovas ir ki-
ti.

Šiaulių muzikos mokyklos
57 darbininkų ir valstiečių
vaikai žengia į meno viršū-
nes. O šiandien tokių mokyk-
lų Lietuvoje ne viena. Vien
tik Šiauliuose, be pagrindi-
nės muzikos mokyklos, buvo
atidaryta dar ir septynmetė
muzikos mokykla. Šiose abe-
jose muzikos mokyklose vai-
kai, jaunuoliai ir merginos
ne tik kad mokosi, bet ir kon-
certuoja. Jie dažnai kartu pa-
sirodo fabriku bei gamyklų
klubų scenose.

Tarybų Lietuvoje plačiai
atsivėrė durys liaudies talen-
tams. Šiaulių muzikos mo-
kykla rengia pianistus, smui-
kininkus, klarnetininkus, tri-
mitininkus, akordenis t u s,
dainininkus. Tarybinis jauni-
mas sėkmingai įsisavina mu-
zikinę kultūrą.

KAUNAS. — "Spindulio"
spaustuvės kolektyvas baigė
spausdinti politinės ir moks-
linės literatūros respublikinės
leidyklos leidžiamą lietu-
vių kalba I. Mičiurino rink-
tinių raštų knygą. Knygos
apimtis — daugiau kaip 60
autorinių lankų. Tiražas —
3,000 egzempliorių.

Pamoka styginių instrumen-
tų klasėje.

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRASTIS
LEIDZIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:

Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$3.00; pusei metų \$1.50

Visur kitur metams \$3.50; pusei metų \$1.75.

Atskira kopija 6 centai.

LIAUDIES BALSAS

P. O. Station C., Box 1013, Toronto 3, Ont., Canada.

ASMENISKAI KREIPKITES: 160 CLAREMONT ST., TORONTO

Telefonas: PLaza 4358

ŽARIJAS ŽARSTYTI YRA PAVOJINGA

Vakarai, amerikiečių vadovybėje, numetę į šalį viską, pradėjo atvirai rengti Vokietijos ir Japonijos militarines jėgas. Amerikiečiai pradėjo flirtuoti net su generolu Franku. Jie visai užmiršo, kad visai neseniai reikėjo vesti kruviną kovą su tais žmonijos priešais. Ta politika, be abejonės, teisinama tuo, kad šiandien reikia dėtis su visais, kurie tik ryžtasi kovoti prieš bolševizmą. Kas buvo, tai praėjo, sykį pasakė generolas Eisenhower. Visa šiandien bėda, kaip atrodo, tik tai, kad tie nauji "draugai" nepuola į vakarų vežimą taip greitai, kaip jie nori.

Tokia politika, tačiau, laikui bėgant, gali skaudžiai atsiliepti. Ne visuomet galima žarstyti žarijas be pavojaus nudegti pirštus. O vokiškos ir japoniškos žarijos yra ypatingai pavojingos. Tai nėra šiaip jau pasakymas, o gyvenimo faktas. Mes greitai tą pamatysime.

Po pirmo pasaulinio karo vokiečiai buvo artimesni vakarams. Pачiose pirmose dienose jie dalyvavo britų, francūzų ir amerikiečių eilėse prieš Rusijos bolševikus. Tas, o vėliau hitlerininkų šūkavimai prieš bolševikus, daug padėjo vokiečiams suminkštinti pergalėtojus ir gauti palengvinimus. Faktiniai, ne kas kitas, kaip vakarų kapitalas, buvo atsakingas už greitą hitlerininkų galios pakilimą.

Kaip jau žinote, japonai, vokiečiai ir italai buvo sudarę net antikomunistinę sąją. Ko beturko? Trys didelės šalys, apsiginklavusios iki dantų, suspaudusios Tarybų Sąjungą iš dviejų pusių! Reikėjo tik spustelėti ir kapitalo svajonė bus įgyvendinta. Bet taip neįvyko.

Juo stipresnė asis darėsi, tuo daugiau nuolaidų ji reikalavo iš promoterių. Hitleris panaikino visus uždėtus suvaržymus. Jis turėjo gauti visą eilę kraštų. Bet ir to vis buvo maža. Jis nenorėjo kišti pirštų į karštas žarijas. Ir štai ta antikomunistinė asis, paskelbusi, kad tokio dalyko, kaip Tarybų Sąjunga, visai nėra, staiga užgriuvo ant promoterių. Ir nedaug reikėjo, kad hitlerininkai išsikeltų ant anglų salų. Japonai buvo išviję amerikiečius iš viso Pacifiko.

Ar negali tas pats pasikartoti? Trumano, Attlee ir jų sėbrų politikos rėmėjai pasakys, kad dabar taip negali būti. Bet ar jie turi užtikrinimą? Aną dieną CBC reporteris Mathew Halton raportavo iš Londono, kad Vokietijoje smarkiai kyla hitlerininkų generolų įtaka. Tik iš kalėjimo paleista nacių generolų minia vokiečių sveikino kaip kokį fiurerį. Pats generolas kalbėjo prieš visus. Girdi, vokiečiai piršto nepajudins, kol jie nėra lygūs kitiems.

Kada bus sudarytos sutartys, kada vokiečiai, japonai, ispanai ir kiti fašistai pasijus galingi, jie pareikalauja daugiau. Ir nepamatysime, kaip atsiras nauja jėga, nauja asis, kaip Hitlerio laikais. Ar ji eis tenai, kur norima ją nukreipti? Didelis klausimas.

Kodėl Hitleris ir Musolinis nėjo pirma ant Tarybų Sąjungos? Už tai, kad jiems buvo skirta mauro rolė. Jie žinojo, kad jiems tektų tikrai trupiniai, jeigu jie ir laimėtų. Jie pirmiausia bandė persimesti su vyriausiais konkurentais. Ir jie būtų laimėję, jeigu jiems nebūtų buvę reikalinga saugoti savo pašones.

Ar tą užduotis šiandien lengvesnė? Toli gražu ne. Šiandien, šale Tarybų Sąjungos, yra visa eilė kitų socialistinių šalių. Visa rytinė Europa yra Tarybų Sąjungos draugė. Šimtamilijoninė Kinija yra Tarybų Sąjungos pusė. Faktiniai, šiandien didesnė rizika, negu buvo anksčiau. Sprandą galima nusisukti labai greitai.

Vokiečiai ir japonai negali tikėtis labai daug kišdami pirštus į karštas žarijas. Jie gali daugiau laimėti gudrumu. Jie gali nuduoti esą britų ir amerikiečių draugai, kol jie susilygins. Paskui jie žinos, kaip derėtis. Ir tuomet tikrai užsispyrėliai raudonėdžiai pamatys savo žioplumą.

Britai didžiuojasi, kad jiems pavyksta laimėti su blofu. Bet yra sakoma, kad ne visada ir ne visus galima apgauti.

KAS NAUJO PASAULYJE

Iraniečiai užprotestavo, kam britai sutraukė net keturis karo laivus į Persijos įlaiką. Jie sako, kaip tą galima suderinti su britų kalbomis apie pagerinimą santykių tarp Irano ir Britanijos.

Cia galima pastebėti, kad ir amerikiečiai turi karo laivų netolimoj apylinkėj, nekalbant jau apie tai, kad jų atstovas randasi pačiame Teherane.

Paleidimas gandy, kad Tarybų Sąjunga gali užpulti Jugoslaviją ar Iraną (tą gandy paleido Jungtinių Valstijų apsigynimo sekretorius generolas Marshall), irgi yra dalis plano pakludyti Iraną, kurs nori paimti savo kontrolėn aliejaus šaltinius.

Jeigu būtų iškelta viršun viskas, kas yra daroma prieš Iraną šiandien, kad nepaleisti aliejaus, britai ir amerikiečiai būtų pastatyti prie gėdos stulpo.

Jungtinės Valstijos priėmė labai šaltai britų ir francūzų karo ministerius, kurie atvyko į Washingtoną pasitari- mui dėl subendrinimo mažesnių ginklų. Nei vienas žymesnis apsigynimo departamento pareigūnas nepasitiko.

Pasireiškia nemažas nesutikimas tarp Atlanto pakto

šalių dėl to klausimo. Atrodo, kad amerikiečiai labai šaltai atsineša į britų, francūzų ir kanadiečių siūlymą subendrinti šautuvus ir kitus mažus ginklus. Matomai tame yra šiek tiek konkurencijos.

Argumentai, kaip atrodo, nėra taip mažos vertės, nes Kanados apsigynimo ministeris pareiškė, kad šautuvų argumentas neleidžia Kanadai siųsti šautuvus į pakto šalis.

Indija išsiveržė iš britų kontrolės, bet dabar, būdama pasidalinus į dvi valstybes, Indiją ir Pakistaną, pykstasi tarpusavyje.

Indija kontroliuoja Kašmire sritį, bet Pakistanas sako, kad ta sritis turi būti prie Pakistano.

Klausimas gana karštas. Kartais įkaista iki to, kad vieni kitiems grumoja karu.

Pastaruoju laiku Pakistanas kvietė Indijos premjerą pasitarti, bet pastarasis atsisakė. Gražon, jis kvietė Pakistano premjerą, bet tas atsisakė, kad nekels nei kojos į Indiją, kol Indija laikys karveivius Kašmire.

Jungtinės Tautos yra pasiūliusios išspręsti klausimą balsavimu Kašmire, bet kaž-

kodėl tas nepravedama gyveniman.

Egiptas pradėjo varžyti britų laivų judėjimą Suezio kanalu. Dėl to britai kelia didelį protestą.

Egiptas jau senai reikalauja, kad būtų panaikinta britų-Egipto sutartis, pagal kurią britai laiko kariuomenę Egipto žemėje. Aną dieną egiptiečiai jūrininkai buvo užpuolę vieną britų laivą.

Helsinkyje, Suomijos sostinėje, atsibuvo Pasaulinio Taikos Komiteto susirinkimas. Komitetas savo rezolucijoje pareiškia, kad pasaulinė padėtis truputį pablogėjusi.

Jis šaukia visus taikos gyvenėjus sustiprinti kovą už taikos išlaikymą.

Turkijoje, kurios gyventojų skaičius neviršija 19,000,000, yra virš 2,000,000 bedarbių.

Kai kurie laikraščiai atvirai kaltina Ameriką, kuri verčianti Turkijon savo gaminius. Turky industrija smarkiai traukiasi.

Kinijos užsienio reikalų ministerio pavaduotojas kaltina amerikiečius už peržengimą rubežiaus.

Amerikiečių orlaiviai, pakilę iš savo bazių Japonijoje, dažnai bombarduoja Mandžūrijos žemę.

Liepos 24 dieną būrys dze- tinių bombierių skridęs linkui Mukdeno, bet kiniečių orlaiviai juos sulaukė. Keli amerikiečių orlaiviai buvę numušti.

Berlyno (rytinio ir vakarinio) laikraščiai pašiepė amerikiečius, kurie perkėlė generolą David J. Crawfordą iš Detroito į Vokietiją už fevoritizmą.

Generolas Crawford buvo tankų arsenalo komandierium Detroito. Čia jis parodęs nekuriems fabrikantams palankumą, duodamas tankų užsakymus.

Vokiečių laikraščiai sako, kad amerikiečiai "nubaudė" generolą atkeldami jį į Vokietiją.

Šimtai britų moterų štur- mavo parlamentą, reikalau- damos lygaus atlyginimo už lygų darbą.

Britų darbo ministeris sa- ko, kad valdžiai daug kai- nuotų, jeigu reiktų mokėti lygiai ir moterims.

MAKSIMUI GORKIUI

V. VALSIUNIENE

Ramus, kiek susimąsciusiu žvilgsniu
Zvelgi tolyn nuo aukšto pje-destalo,
Kur tiek statybų keliasi šaunių,
Kviečiai liūliuoja be ribų ir galo.

Kur žengia sodai mūs šalies laukais,
Didžiuliai miestai ryto saulėj šviti,
Ir tu kelionės lazda vis laikai,
Ir viską pats ruošiesi pamatyti.

Maksimai Gorki, viską tu matei,
Ir liaudies skurdą, ir svajonę šviesią,
Ir kad šioji diena čionai ateis,
Kad komunizmo saulėn žmonės tiesis.

Ir kai tu šiandien šalį apžvelgi,
Taikos ir laisvės didžiąją tvirtovę,
Mums kiekviena tava mintis brangi,
Bešaukianti kasdien teisingai kovai.

Už okeano draskosi aršiai
Vergai, prisiekę dolerio malonei, —
Kovon už taiką mokame išeit
Tarybinės šalies laimingi žmonės.

Tu melą gangsterių visa širdim
Kadais plakei pagautas pykčio švento, —
Šiandieną milijonai su tavim,
Ir balsas jų aštriau už plieną krenta.

O ties tayim kasdien gėlė švelni
Ir tūkstančiai akių kasdieną žiba,
Širdy kiekvieno šiandien gyveni
Kokios bebūt jis rasės ar tautybės.

Į širdį sminga žodžiai tavo raštų,
Jiems ligi galo ištikimi būsim,
Ir Baltijos laisvos laimingas kraštas
Tau lenkia galvą, genijau šviesusis.

Pastabos

Amerikiečiai Korėjoj elgiasi taip, lyg jie būtų savo oponentus visai sumušę, nors kol kas jie tik truputį už 38 lygiagretės.

Išrodo, kad arba jie per daug apie savę išvaizduoja, arba jie visai nenori baigti mūšius.

Kartais kyla mintis, kad jie nenori. Kodėl? Todėl, kad kapitalistai bijo taikos!

Nekartą jų spauda verkė, kad jeigu užviešpatautų taika, tai tuojaus kultū ekonominis krizis.

Liberalai, socialistai ir kiti tariamojo laisvo pasaulio spoksmenai savo laiku labai mylėjo lyginti nacius su komunistais, arba komunistus lyginti su naciais. Dabar jau tyli, nebeužsimena.

Ir kaip užsiminsi, kad visi nacių ir fašistų likučiai jau "laisvojo pasaulio" vežime.

Dabar jau būtų galima "betus" daryti, jei atsirastų drąsulių, kurie sutiktų rasti bent vieną žymesnį asmenį, kuris netiktų sėdėti "laisvojo pasaulio" vežime.

Hitleris padarė klaidą nusizūdydamas. Gal šiandien jis būtų jau žymiu pravadierium.

Keisčiausia tas, kad gražiausiai sutinka su visais buvusiais žmonių žudikų vadais ir socialdemokratai, kurie savo laiku gyrėsi esą fašistų ir nacių priešai.

Neužilgo matysime Attlee konferuojant su generolu Franko ir kitais fašistais ir naciais už vieno stalo, kaip išgelbėti "demokratiją".

Nereikia, žinoma, išvaizduoti, kad visi iki vieno socialistai važiuoja į reakcijos ir fašizmo kempę.

Kyla opozicinės grupės Anglijoj, Kanadoj ir kitur.

Kanadoje, Saskačevanos provincijoje, socialistai pradeda viešai smerkti karo kurstytojus.

Saskačevano premjeras, kritikuodamas karo kurstytojus, pareiškė, kad vakarai daug daugiau pasitarautų taikai, jeigu jie tikrai nori taikos, skirdami nors 25 nušimčius to, ką jie skiria karo reikalams, dėl paramos atsilikusiems kraštams.

Jis sako, kad Jungtinės Tautos neturėtų būti naudojamos palaikymui ant žmonių sprando tokių režimų, kaip Čiangkaišeko, Syngman Rhee, generolo Franko.

J. Y.

Amerikietis ir korėjietis apžiūri medalius, susitikę Kaesonge, laike derybų. Atmosfera laike derybų gana draugiška. Tačiau, derybos neina užtektinai sklandžiai.

Ką Kiti Rašo

Jų Kovos Būdas

Girdėjome iš tolo ir skaitėme spaudoje, kaip smetonizmo laikais chuliganai daužė ir degutavo žydų ir savo politinių priešų langus Kaune.

Skaitėme apie panašius ekscesus ir šioje šalyje — ne kartą net buvome liudininkais įmiršusios gaujos "veiklos". Bet tik liudininkais...

Dabar patiems teko pergyventi ir atsistoti "akis akin" prieš įmiršusią gaują sužvėrėjusių dvikojų...

Jonikai yra jų politiniai "priešai". Jei jų negalima sumušti argumentais, tai reikia fiziniai sunaikinti!

Kalba mano viena kaiminika kitai, pabrėždama, jog esanti "sena 'Naujųjų' skaitytoja":

"Tik reikėjo paleisti paskalas, kad Jonikai slapta parūjavė stubą negrams, ir žiūrėk kas atsitiko: jau anturū kartu išdaužyti visi langai ir durys! Ata-ta-ta!"

Tiesa, mano šeimai pridaryta nuostolių, kurie, viską suvedus, sieks keliolika šimtų dolerių, bet chuliganams dar per anksti džiūgauti.

Šį kartą užpuolimas padarytas ant mano šeimos ir dienraščio "Vilnies". Bet jokiu būdu to neskaitau asmenišką "sąskaitų suvedimu". Lygiai tokias kovos priemonės vartojo fašistų gaujos prie Musolinio, nacių gaujos prie Hitlerio ir smetoniniai "geležiniai vilkai" Lietuvoje.

Mano chuliganų "draugų" komfortui statau klausimą:

Kur šiandien randasi Hitleris, Musolinis ir Smetona? — L. Jonikas.

Užsimanė Monarchijos

Vyt. Alantas buvo stambaus kalibro plunksnabraižė

smetoninėj Lietuvoj. Gyvenimas imigracijoj nei kiek nepakeitė to vyro "idealus".

Marijonų "Drauge" jįsai pareiškė:

"Jei mane kas paklaustų kokia santvarka Lietuvai labiausia tiktų, aš nesvyruodamas atsakyčiau: monarchija... Lietuva anais laikais buvo tas šaltinis, iš kurio visi kaimynai sėmėsi sau monarchus ir dinastijas."

Ir ko tik jie neprasimano tie ponai iš smetoninio elito. Su jais blogiau, negu su donkišotais. — Vilius.

Širšių Lizdas

Patentuočių "tautos vaduotojų" fronte vis labiau pasireiškia vaidai, intrygos, dantų griežimas.

Užvakar marijonų "Drauge" skiltyje pasirodė ilgas M. Simaičio straipsnis apie krupavičinio (VLIKO) komiteto santykius su smetoninių "diplomatų" šefu Lozoraičiu, operuojančiu Romoj.

Lozoraitis, pasirodo, ne vienas. Jis turi savo pakalikų. Jis veržiasi į vadus. Krupavičinius jis visaip diskredituoja ir, jei tik pajėgtų, tai paskandintų juos šaukšte vandens.

Be Lozoraičio kur ten užkampėse švokščia tūlas Zakevičius, taip pat susiėdęs su VLIKU.

Na, o Šveicarijoj skandalina Gabryus.

Tas avantiuristų kačių koncertas tiek jau gašlus, kiek ir skandalingas. Tą biaurų kačių koncertą jie vadina "tautine vienybe". — L. Pruseika.

"Vytauto Ainiai"

Liepos 22 dieną, buvusiam Birutės darže, įvyko kažkokių moterų draugijos piknikas. Tą dieną įvyko ir spaudos piknikas Beechnut Grove. Sakoma, kad tas moterų piknikas buvo tyčia surengtas, kad pakenkti spaudos piknikui.

Į tų moterų pikniką prisirinko gana daug Detroito dipukų ir nieko gero ten daugiau nebuvo. Kuomet dipukai išilinksmo iki įkaitimo ir neturėdami prie ko prisikabinti, pradėję švaistytis su peiliais. Būk piknike pasidarys karas. Muštynės buvę iškilę bent kelis kartus.

Ir dar nepaprastos muštynės. Policijai reikėję bent kelis dipukus nuvežti į "šaltosios" ligoninę kruvinus ir sužeistus. Parke po muštynių buvę kruvinų dipukų, kaip karo mūšiams praėjus.

Keista, užklausti dipukai kodėl jie taip negražiai elgiasi ir mušasi, praėję girtis, kad jie nori pasirodyti, kad lietuviai esą narsūs, kaip buvo Vytauto laikais penkioliktame šimtmečiuje.

Toks narsumas, kuomet susipiausčiusiais lietuviais užverčiamos ligoninės, ir kraujuoti vaikštinėja po pikniko parką, nelabai kokią garbę neša lietuviams. — Už Tiesą Stojaš.

ŠYPSENAS

Trumpos Savaitės

"O, tėvai!" sušuko jauna mergina, puolusi tėvui ant kaklo: "Juozas prašė mano rankos ir aš sutikau."

"Gerai, bet aš manau, kad tu negali eiti už jo, nes jis uždirba tik tai \$35.00 į savaitę," aiškino tėvas.

"Tas nieko nereiškia, tėve. Kuomet esi išimylėjęs, savaitės būna labai trumpos."

Dar Ne

Vyras sirgo karštine ir kelias dienas buvo kaip besąmonės. Kada karštis praėjo, jis pastebėjo, kad guli minkštoj lovoj, o prie jo buvo moteris, kuri laikė savo rankoj jo ranką.

"Kur aš esu? Danguje?" paklausė jis silpnu balsu.

"Ne, brangusis," atsakė jo žmona švelniai. "Aš dar su tavim."

Geriau Saugok

Jaunas advokatas stoją ginti kaltinamąjį pirmu kartu. Kadangi buvo šilta, jaunas advokatas pasidėjo ant suolo skrybėlę ir žiponą.

"Jei aš neklystu, tamsta dar pirmu sykiu teisme?" paklausė teisėjas.

"Taip, jūsų aukštenybė." "Ir aš taip maniau. Gerai, pasidėk žiponą ir skrybėlę kur galima matyti ir pradėk reikalą," pastebėjo teisėjas.

OTTAWA. — Per metus laiko, nuo liepos 1 dienos 1950 metų iki liepos 1 dienos šių metų, pragyvenimas pabrango virš 20 punktu. Metai atgal jis buvo 167.5 punkto, o dabar jau 187.6 punkto.

Kanados dolerio vertė, lyginant su jo verte 1939 metais, nupuolė iki 53 centų.

Mrs. Norah K. Rodd, windsorietė, kuri lankėsi Šiaurės Korėjoj kartu su kitų šalių moterimis ir matė Jungtinių Tautų armijų ir oro jėgų veikimo pasekmes. Ji sakė, kad baisu žiūrėti, kas tenai padaryta. Baisėnių scenų tur būt nebuvę ir Europoj.

Žmogui

STASĖ DZIENUŠKAITĖ

Nieko aš nustebinti nenoriu
Ar kažką nežemiška dainuot, —
Kilo tikrai vienas mažas noras
Ranką žmogui dirbančiam paduot.

Padėkot už miestus ir už tiltus,
Už įkūnytas drąsias mintis, —
Jis granitą privertė prabilti,
Jo plieniniam delne ateitis,

Nes atspėjo jis į laimę raktą —
Darbas žmogų kels ir palaikys.
Aš matau jo šviesią, rimtą kaktą
Ir į toli žvelgiančias akis.

Nieko aš nustebinti nenoriu
Ar kažką nežemiška dainuot, —
Man pribrendo vienas karštis noras
Širdį bendram labai atiduot.

Dvi Baisios Naktys

Rašo Alice Jonikienė

Nors tatau įvyko jau mėnesis atgal, bet tos dvi baisios naktys ilgai bus atmintinos. Tas naktis teko siurpulingai pergyventi, bet jos taipgi davė daug naudingų pamokų. Juo daugiau apie tuos įvykius mąstome, juo daugiau kyla visokių minčių vedančių prie geresnio supratimo apie laikotarpį, kuriame gyvename.

Kalbū apie chuliganų užpuolimą ant mūsų namų liepos 1-2 dienomis. Pirma negu eisiu prie pačio dalyko, trumpai apibūdinsiu mūsų 15 su virš metų gyvenimą tame Chicagos bloke.

Virš 15 metų atgal nusikraustėme į gero lietuvių kataliko namus, 3431 Emerald Ave. Gyvenome geriausioj nuotakoje su namo savininkais ir su kaimynais apie pusantros metų. Pasitaikė taip, kad šalia gyvenanti šeima išsikraustė nuo antro aukšto ir liko tušti kambariai. Mums jie atrodė kiek patogesni, kiek geriau įrengti, labiau saulės apšviesti, nes iš šonų stovinti namai netaip užtemdė. Gavę savininkės sutikimą, mes susikraustėme ir išgyvenom virš 13 metų.

Čia gyvenant irgi per visą laiką neteko nei su vienu kaimynu bent po pikta žodį pasikeisti. Nors artimo draugiskumo nesudarėme (didmiesčio žmonėms nėra laiko susipažinti, susiartinti), veik kasdien pasikeisdavome žodžiais, draugiškai pasisveikindavome ir neretai pasiguosdavome dėl nelaimių, pasidžiaugdavome gerais vieni kitų nuotykiams.

Praėjusiais metais apie liepos mėnesį namo savininkė įteikė mums taip vadinamą "evikcijos" notą patvirtinantą tą ką jau buvo žodžiu per savo dukrelę pranešusi. Prisimenu kaip dukrelė opologetiškai pradėjo pokalbį, kaip apgailėstavo, kad turinti mums tokią nemalonią žinią pasakyti.

Jeigu ne mirtis kitos dukters, kuri iki tol gyveno su motina žemutiniame flate, gal dar ir šiandien būtume tebegyvenę po tuom adresu ant Emerald ave. Bet mirus dukrelei namo savininkė pasiliko vienu viena (žentas išėjo pas savuosius) ir ji aiškino, kad jai bus persunktu tokį namą vienai apžiūrėti. Todėl nutarusi išprašyti mus ir kitą šeimą ir pavesti kitam žentui visą namo viršų, kad jis iš dviejų perdirtų į vieną flatą savo šeimai. Mums išsikrausčius, betgi pati šeiminkė susikraustė į viršų, o gi žentą su šeima apgyvendino savo žemutiniame flate.

Prisimenu kaip kiekvieną kartą, kada teko kalbėtis tuo

klausimu su ja, nes tankiai užklauskavo kaip sekasi ieškojimas naujo buto, jos akys pasirodydavo gailėsčio ašaros. Aš tikėjau ir dabar tikiu, kad jai buvo gaila ir skaudu su mumis skirtis, kaip mums buvo gaila jos kambarius apleisti, nes jau tėtė, kad niekur nerastim tokios ramios vietos arba geresnių kaimynų.

Ieškojome kambarių bent per tris mėnesius. Nenorėdami mokėti "po stalų" keletą šimtų dolerių arba pirkti niekam nevertus rakandus, nutarėme apsipirkti savo namą. Kaimynas sužinojęs mūsų problemą pranešė, kad šalia jų kitas kaimynas parduoda namą. Patarė apsižiūrėti. Su pirmu apžiūrėjimu namo mums jis taip patiko, kad tuoj nutarėme pirkti. Kalbant apie nuolatinį apsigyvenimą, ką kiekvienas apsisvarsto perkant, visi šeimos nariai sutikome, kad ramesnės vietos ir geresnių kaimynų niekur nerastime.

Spalio mėnesį jau įsikraustėme į savo namelio kambarius sklepe, o viršutinius kambarius išnuomavome kitiems. Ir mūsų ramus, gražus gyvenimas ant Emerald ave. vėl tęsėsi iki šių metų liepos 1-mos, kada įvyko tas piktas užpuolimas ant mūsų namų, kurį manau ir kaimynai kaip ir mes negreit arba niekad nepamiršime.

Birželio 29-30 ir liepos 1 d. Chicagoje ėjo Taikos Kongresas, suauktas American Peace Crusade. Besitikint daug svečių - delegatų iš kitų valstijų ir miestų, Kongreso rengėjai atsisaukė į chicagiečius apnakvydinti delegatų kiek kas gali. Turint vietos dviem, mes užregistravome savo kambarį. Taip pat padarė ir mūsų rendau-ninkai Roy ir Dorothy Pleasant. Kaip tikinti į pilną politinę ir socialę rasių lygybę, nei mes, nei jie nežymėjome kokius delegatus turi siųsti pas mus.

Skaitytojams, kuriems buvo informuota, kad juodveidžiai apsinakvojo mūsų namuose gal bus žingeidu žinoti, kad pas mus atvyko ne juodveidžiai, bet baltosios spalvos porėlė iš Dearborn, Mich., ir nakvojo tik vieną naktį. Kaimynai jos matė einant į mūsų butą su valizomis ir nieks nieko nesakė. Bet pas rendau-ninkus prisiuntė vieną negrą iš Kalifornijos vardu Flowers.

Nesupraskite, jog negrai nebūtų buvę priimti į mūsų kambarį. Tą įvykį pabrėžiu tik kaip faktą ir noriu parodyti, kaip begėdiškai apsimelavo "Naujienos" ir "Sandara" tuo klausimu.

Liepos 3 d. "Naujienos"

rašant apie "Riaušes prie 35 ir Emerald Ave." (antgalvis) pradeda žinią sekamai:

"Sekmadienio vakare L. Jonikas, 'Vilnies' redaktorius, parsivedė pas save į svečius 4 ar 6 negrus delegatus, kurie dalyvavo stalininiame 'taikos' kongrese Coliseum patalpose..."

Liepos 6 d. "Sandara" savo žinioje apie įvykį, tarp kitko, sako:

"Riaušės toje vietoje prasidėjo, kai A. Jonikienė atsi-vedė į savo namus trejetą juodukų, kurie buvo 'Taikos Kongreso' delegatais."

Aš negalėjau iš Kongreso parsivesti jokių delegatų, kadangi man neteko nei vienoj Kongreso sesijoje dalyvauti. Darbo valandos neleidė. Tad lai skaitytojai mato kaip begėdiškai meluoja tie du laikraščiai. Kad melą dar padidinti, "Naujienos" dar ir skaitlių padidino. Iš viso tik vienas negras delegatas mūsų bute nakvojo vieną naktį. Kaip kiti du pateko paskutinę Kongreso dieną, paaiškės vėliau.

Sekmadienį, liepos 1 d., Taikos Kongresui užsibaigus, delegatai visi vyko į namus. Mūsų rendau-ninkų svečias parvyko pasiimti savo valizą ir atsiveikinti su šeima, kuri taip gražiai jį priėmė. Kartu su juo atvyko jo du draugai, su kuriais jis rengėsi išvykti atgal į Kaliforniją. Veikiausiai norėdami apsimai-nyti sudėvėtais marškiniais ir apsiprausti, jie įsinešė ir valizas.

Dorothy Pleasant dvi savaites prieš tai buvo patekusi ligoninėn, kadangi buvo sunkiai apsigusi, veik apakusi. Jos vyras Roy dar buvo negrįžęs iš darbo. Jis vairuoja taksi. Pas Pleasants tuo laiku gyveno du pavieniai ir viena jauna pora. Iš visų namuose buvo tik viena Mary Lou Allen. Ji irgi tik trys savaitės po palagos, dar silpna sveikatoj.

Abu Jonikai, tėvas ir sū-nus, grįžė iš airporto (palydėję Mildred Stensler) jau rado kaimynus susirinkusius būreliais ir karštai besikalbėjančius, bediskusiojančius. Palei savo namo duris jie buvo pasitiki piktai šūkiams, piktai koliojimais. Juo toliau, tuo daugiau rinkosi įniršusių kaimynų ir pagaliau prasidėjo grąsinimai, gąsdinimai, kad bus mūsų namas išbombarduotas, padegtas. Vienas kaimynas pareiškė: "Jūsų namas mirinis, bet viduje jis degs!"

Matant, jog padėtis eina rimtyn, pašaukta policija iš vietinės stoties. Policija pirmiausiai įėjo vidun ir paėmė visų ten esančių ir gyvenančių vardus, pavardes, kiek kuris amžiaus ir iš kur. Aiškiai pasakyta, kad negras delegatas apsinakvojo pas rendau-ninkus, bet spaudoj jų vardas neminimas. Mato-mai visa ataka atsukta prieš Jonikus vien dėlto, kad jie tu

namų savininkai, kad lengviau būtų galima sukelti prieš juos gyventojus.

Pajutus tarp susirinkusių ir dar besirenkančių prie namo linč dvasią, pašauktas draugas, kad pasirūpintų išgabenti negrus saugiai. Atvyko vyras su žmona ir pasiūlė savo butą jiems apsinakvoti arba laikinai pabūti ir su policijos apsauga išvedė negrus per užpakalines duris ir nusivežė automobiliuje.

Lauko pusėje rinkosi vis

daugiau ir daugiau žmonių ir apie 10-tą valandą, kada jau susirinko apie 300, prasidėjo langų daužymas plytomis ir akmenimis ir pasigirdo šūkiai: "Kill the N-r lovers, kill the Russians, kill the Jews, kill the reds," ir t.t. Tas tęsėsi iki ketvirtai valandai ryto. Plytai ar akmeniui pataikius į stiklą, kad ir į likusį smotą, vienu dideliu choru vis atsikartojo "hur-ray", lyg išalkusių vilkų.

(Bus daugiau)

Laiškas iš Europos

Tas "Demokratėjimas"

PARYŽIUS. — Kuomet po admiralo Shermano apsilankymo buvo paskelbta, kad Ispanijoje susikūrė naujas ministrų kabinetas, vietinis socialistų "Le Populaire" konstatavo sekamus dalykus:

1. Franco duos daugiau teisių Korteesams, tai yra, Ispanijos "parlamentui";
2. Vienas naujojo kabineto narys yra "nuosaikus kairietis";
3. Dauguma kabineto narių dabar yra "konservatyviai liberališki monarchistai".

Taip socialistų organas ir kiti Vakarų spaudos organai dėjo desperatiškas pastangas įrodyti, kad "Ispanija liberalėja".

"Franco duos daugiau teisių parlamentui", sakė ta spauda. Bet koks tai parlamentas? Kas apie jį iki šiol girdėjo? Kas jį rinko? Apie tai neprisiminta. Jeigu reikia įrodyti, kad kruvinas Ispanijos diktatorius "liberalėja", iš niekur nieko išvelkami tie kortesai.

Pasaka apie "nuosaikųjį kairietį" (taip buvo pasakyta Amerikos žinių agentūrų pranešimuose) tikrai juokingiausia. Koks tai kairietis Franco kabinete? Jo vardas nebuvo paduotas, bet pasakyta, kad jis yra "Falangos kairiojo sparno narys", kitais žodžiais, narys "kairiojo sparno Franco fašistinės partijos". Ir kodėl sakyti, kad "nuosaikus"? Jeigu jau plepėti niekus, kodėl nesakyti tiesioginiai "kairietis"?

Kokie "liberališki" yra monarchistai, kurie įėjo į naują kabinetą, rodo net pretendento Don Juano pareiškimas. Don Juanas, kuris tupi Lisbone ir nori tapti Ispanijos karalium, pareiškė, kad naujasis Franco kabinetas yra labiau nacinis ir labiau fašistinis, negu bet koks pra-eityje.

Pretendentas į sostą Don Juanas tai sako savais apskaičiavimais, ne todėl, kad jis yra anti-fašistas. Mat, monarchistai, kurie bus įtraukti į Franko kabinetą, visi yra karlistai, tai yra, jie stoja už kitos dinastijos

(karlistų, ne Don Juano burbonų) sugrąžinimą sostan. Don Juanas todėl taip puola savais apskaičiavimais naująjį kabinetą. Bet kokie nebūtų jo motyvai, ką jis sako yra tiesa: Ispanijos kabinetas yra nacinis ir fašistinis iki gyvo kaulo.

Tik verta atsiminti kas yra paskirtas, karo reikalų ministru. Juk po to, kaip jankių bazės bus pradėtos steigti Ispanijoje, karo reikalų ministras bus artimiausiuose santykiuose su amerikiečių generaliniu štabu. Ir tas karo reikalų ministras yra generolas, kuris praeitame pasauliniame kare vadovavo taip vadinamai "Mėlynajai Divizijai" ("Division Azul"), kuri kovojo Hitlerio pusėje prieš Aliantus. A.P. ir U.P. diplomatiniai ir "diskretiškai" praneša, kad tas generolas vadovavo "ispanų savanoriams, kurie kovojo prieš Sovietus". Bet tai nebuvo savanoriai ir jie kovojo ne vien prieš Sovietus: tai faktinai buvo Franco kontribucija Hitleriui kovai prieš visus Sąjungininkus. Kuomet ta divizija buvo išlydėta iš Madrido geležinkelio stotin, pats Franco jai palinkėjo "triumfingai sumušti bolševikus ir jų plutokratinis sąjungininkus", suprask, anglius ir jankius. Ir tai generolas, kuris vadovavo tai divizijai, kuris dabar tapo karo reikalų ministru, kuris bus artimiausias Washingtono Pentagono bendradarbis... Skamba bent kiek neįtikėtina, bet kuomet atmename, kad pačioje Vokietijoje naciniai generolai yra aukščiausia Washingtono viltis, "Mėlynosios Divizijos" komandieriaus tapimas mūsų draugu pradeda atrodyti ne tokiu jau keistu. Tai tik dabartinių laikų pozymis.

Atsiliepiamas Europoje

Washingtono nutarimas atvirai ir be jokių priedangų padaryti Franco savo kariniui sąjungininku lyg perkūnas trenkė Europos reakcinius politikus. Ne tai, kad jiems susidraugavimas su Franco ne prie širdies, ne, — Francūzijos, Britanijos ir kitų šalių reakcija tokia pat drauginga Francui, kaip Washingtonas. Bet reakcininkai

Roma delis mi dviejų jo apyl sios ind solinis nuo so: kų, k amatin: Amatin: tą užin lykų š šventų bažnyti tojos a turų r dešimt: nuojan kano l Romos ruošiaz jus. Al maroni ir rum pat fa: kios, k junaka jaunus kadrus ir Šia: dar n negrar japona

Ron smilky prasm: ly gali

Čia pu draug duoda gi At faktas nams bos ar ma? c susidr do ko mente Grupė ty ka susita šistini ras d miaus muniz leris, riu v: jo pr: kad I riau: serva vimas: ti da dos, ž atida: Ka viešp tenki giu, 1 tlee: niekc prad: Ispar sitari ir no Atlai ną. sako rote daug niekt

Išpūdžiai iš Italijos

P. PAVLENKO

(Taša)

Roma — ne ypatingai didelis miestas, jis neturi pilnų dviejų milijonų gyventojų, o jo apylinkėse nėra stambiosios industrijos įmonių (Musclinis industrija kūrė toli nuo sostinės). Tai valdininkų, kunigų ir gigantiškos amatininkų armijos miestas. Amatininkų tarpe žymią vietą užima religinio kulto dalykų gamybos specialistai, šventų paveikslų tapytojai, bažnytiniai siuvėjai, siuvinėtojos auksu, religinių skulptūrų meistrai. Romoje yra dešimtys koledžių, funkcionuojančių tiesioginėje Vatikano kontrolėje, ir nemaža Romos katalikų seminarijų, ruošiančių kulto tarnautojus. Abisinų, armėnų, graikų, maronitų, rusų, ukrainiečių ir rumunų seminarijos, o taip pat fašistinės draugijos, tokios, kaip, pav., "chorvatų junakas" ar "erelis", ruošia jaunus Vatikano diversantų kadrus Europos pietryčiams ir šiaurės Afrikai. Esama dar mokslo įstaigų, skirtų negrams, kinams, indusams, japonams.

Romos oras prisiskundęs smilkylų (žinoma, perkelta prasme), bet nuo tų smilkylų gali apkvaisti ir stipriau-

Čia puikiai žino, kad susidraugavimas su Francu suduoda galingą moralinį smūgį Atlanto paktui, kad tas faktas atidarys, akis milijonams žmonių, kad visos kalbos apie "demokratijos gynimą" darosi vis tuštesnės, jei susidraugaujama su Madrido koriku. Britanijos parlamente įvyko įdomus dalykas. Grupė eilinių torių deputatų karščiausiai ir sakė, kad susitarimas su Ispanijos fašistiniu diktatorium yra geras dalykas, nes jis ištikimiausias kovotojas prieš komunizmą. Bet Edenas ir Butleris, vyriausieji konservatorių vadai, įsimašė ir kalbėjo prieš. Kodėl? Vien todėl, kad Edenas ir Butleris geriau žino negu eiliniai konservatoriai, kad susidraugavimas su Francu gali atnešti daugiau žalos negu naudos, žalos ta prasme, kad tas atidarys akis žmonėms.

Kad darbiečių vadovybėje viešpatauja didelis nepasitenkinimas Washingtono žygiu, nei sakyti nereikia. Atlee ir Morrisonas neturėtų nieko prieš, jeigu jankiai pradėtų tyliai steigti bazes Ispanijoje, bet tas viešas susitarimas, Shermano kelionė ir noras įtraukti Ispaniją į Atlanto pakto erziną Londoną. Britanijos valdžia lyg sako Washingtonui: "Ką darote tai gerai, bet kam tiek daug apie tai kalbėti? Mes niekad neišaiškinsime savo

sia galva. Roma — kunigų, jų intrigų, jų interesų, jų pelnų ir vilčių, biržinių ir politinių manipuliacijų miestas. Jis pilnas atvirų ir slaptų jezuitų, atvirų ir slaptų diversantų, vietinių ir iš kitur atvykusių išdavikų.

Kalbėdami su inžinierium arba dailininku, jūs niekuomet nežinosite, ar jis nėra Vatikano auklėtinis. Bolonijoje, pavyzdžiui, veikia specialiai dvasinė seminarija, kurioje kunigai mokomi misionierių veiklos darbininkų tarpe. Ten, šalia teologijos mokslo, seminaristai įsigyja pramonės specialybę, ir, susipažinęs su tokiu kunigušaltkalviu ar plieno virintoju, jūs pamatysite (o gal, visai nepastebėsite — o tai ypač baisu) turį reikalą su jezuitu, kuris savo gyvenimo tikslu pasirinko darbininkų klasės interesų išdavystę. Ir kodėl negalima įsteigti seminarijų, kurios ruošytų provokatorius — valstiečius, provokatorius — menų veikėjus.

Galimas dalykas, kad tokių seminarijų esama, tik jos nereklamuojamos. Romoje, Karlo Alberto gatvėje, yra tokia paslaptinė įstaiga, kaip "rusų kolegija". Šiuose niūriuose namuose specialiai ruošiami agentai, skirti pasiuntimui į Tarybų Sąjungą. Baigusieji šią kolegiją siunčiami į darbą svetimomis pavardėmis ir nevienuoliškai apsirengę. Savaimė suprantama, kad ši mokykla nemėgsta progresyvos spaudos ir ją kreipiamo dėmesio. "Zalingoji spauda, — yra pasakęs kardinolas Merri del Valis, — yra pavojingesnė už kardą."

Be koledžių, mokyklų, bažnyčių, Vatikanas turi savo leidyklas, žurnalus, laikraščius, bankus, radijo siųstuvą, komiso kontorą, bažnytinių

žmonėms kodėl tas reikalinga."

Čia, Francūzijoje, valdžia jaučiasi nemalonioje padėtyje. Straipsnio pradžioje paminėtoje kaip iš padėties išsisukinėja socialistų "Le Populaire", kaip jis bando raminti savo skaitytojus mintimi, kad susitarimas su Franco padeda "liberalinti" Ispaniją. Panašiai atsiliepia visa likusi reakcinė spauda. Beje, praeityje buvo žinota, kad tarp Ispanijos dešinių socialistų ir monarchistų viešpatauja tam tikras bendradarbiavimas. Ar tas reiškinys, kad dabar, monarchistams esant valdžioje, dešinieji socialistai irgi pasidarė "valdžios partija", nors ne pačiame kabinete? Viskas galima imant domėn bendrą dešinių socialistų rolę.

A. Miškūnas

reikmenų magazinus, ligonines, muziejus, katalikų draugijas ir klubus — vienu žodžiu, tai yra nepaprastai galingas ekonominis kombinas, kurio veikloje yra įpajoniota visa Roma, kai kuriais atvejais net nesąmoningai. Kaip Turine "Fiato" koncerno įmonės, taip Romoje Vatikano įmonės, yra ekonominiu atžvilgiu stipriausios, ir lygiai taip pat, kaip Turinas negali nesiskaityti su daugelio tūkstančių fabrikų ir gamyklų darbininkų nuotaikomis, taip ir Roma negali neatspindėti Vatikano koncerno aptarnaujančios arba netiesioginiai su juo surištos didžiulės žmonių armijos interesų ir nuotaikų. Be to, šis koncernas veikia ne visuomet atvirai, ne visuomet savo vardu. Esama šimtų Vatikano įkurtų įmonių, kurių darbuotojai ne visuomet susigauja, kieno politiką jie vykdo, pardavinėdami Rafaelio paveikslų reprodukcijas arba gamindami antikinių skulptūrų kopijas.

Be gamybinių ryšių, Roma su Vatikanu suraizgyta dar ir kitokiomis grandinėmis. Roma — vienas garsiausiųjų turistinių centrų, o dėl to ir puiki rinka ne tik bažnytinėms, bet ir visokioms kitoms prekėms.

Nuo maldininkų ir keliautojų potvynių ir atoslūgių labai daug pareina šio miesto gyvenimas, dailininkų paveikslų paklausa, teatrų ir restoranų lankumas, viešbučių apgyvendinimas, ir Romos komersantas, tikis ar netikis dievų, katalikas ar stambeldys — vienodai stropiai seka Vatikano koncerno veiklą, nuo kurio pareina jo gerovė. Vatikanas — tai piktdagis, kuris moka pešti bet kurio praeinančio avino vilnas.

Popiežius Bonifacas VII sakydavo: "Bažnyčioje reikia pardavinėti viską, kas tik reikalinga pirkti prastuoliams".

Išėję už Bernini bazilikos, už šios marmurinės popiežinio Vatikano sienos, atsiduriate kaimyniniuose popiežiaus teritorijai kvartaluose. Šv. Dvasios bankas, per daug jau pasaulietiška įstaiga, kad jam patogų būtų sutilpti pačiame Vatikane, įsitaisė prie jo sienos, kaip kontrabanda suinteresuotas smuklininkas. Čia pat dar kažkokios bažnytinės kanceliarijos, vilos, rūmai ir staiga — siauros, tamsios, aukštų namų suspaustos gatvės, kuriose viešpatauja neregėtas skurdas. Tai senoji Roma. Gatvės rąkų sieksnio pločio, o skersgatviai dar siauresni. Apatiniai namų aukštai be langų. Ir kam čia langai. Saulė vis tiek niekuomet nežvelgia į šiuos gilius plyšius. Todėl ir išplautus baltinius tenka džiovinti pakabintus trečiojo ar ketvirtąjo aukšto aukštyje, ir jie plevėsuoja kaip signali-

nės laivų vėliavos parado dieną, kartu iš tolo vaizdžiai parodydami šeiminkų turtinę padėtį. Šiose gatvinėse baltinių parodose nepamatyti paklodės ar langų užuolaidos, retai pasitaiko priegalvio užvalkalas — vien tik lopyti marškiniai, apatinės kelnės bei išblukusios bliuskelės. Tamsiose dvokiančiose žemutinių aukštų patalpose įsitaisę įtartini sandėliai, skalbyklos, krautuvėlės, amatininkų dirbtuvėlės; pro atviras duris galima pamatyti prietaisyje pietaujančią šeimą; motiną, ant rankų supančią išgeltusį kaip vaškinę dar nedąžyta lėlę kūdikį; aprenčiamą, matyt, paskutinei išpažinčiai ligonį.

Tokias pasibaisėtinais dvokiančias gatves aš esu matęs tik Stambule — Galato kvartaluose. Čia, Romoje — tai doros ir nevargingiausios biednuomenės kvartalai. Čia gyvena pameistrė žmonės, vaikščiojantys prekiautojai, amatininkai, skudurininkai, atstovai tokių menkai apmokamų darbų, kurie net profesijos pavadinimo neturi. Apie žalumynus nėr ko ir svajoti. Tokiame ore, kurį sudaro mirkstančių ir plaunamų baltinių, seniai nekuoptų sąšlavų duobių ir išviečių garai, bematant žūtį ir atspariausias medis. Be moterų šūkavimo ir vaikų klykimo tamsių kiemų gilumoje, negirdėti jokio kito garso. Čia niekas neskambina rojalais, nesiklauso radijo, negroja telefonais. Džildos arija čia nuskambėtų, kaip negirdėtas įžeidimas žmonėms, kurie čia išmiršta ištisomis šeimomis, giminėmis, ištisomis gatvėmis ir kvartalais (beje, Romos varguomenės kvartalai nėra patys baisiausi; Neapolyje dar blogesni).

Ir vis dėlto... geras, išmintingas gyvenimas, temperamentingas gyvenimas rusena ir šalia šių akmeninių sarkofagų. Šalia Galilėjaus namų stovinčio, freskomis išdailinto, neginčijamai Renesanso laikų pastato sienose skaitau užrašus:

Tegyvuvoja komunistų partija!

Tegyvuvoja taika!

Kartą pavakare, vienoje gatvelių, kuriose sutemsta jau šeštą valandą po piet, sena skalbėja, pažinusi esant tarybinį žmogų, įsivedė mane ir mano bendrakeleivį į savo tamsią lindyne.

— Ar matote, kaip aš gyvenu? — garsiai paklausė ji. — Ar taip galima gyventi? Jūs, sinjorai, netylėkite, ko čia tylėti, jūs pasakykite — ar galima? — Ir pradėjo baksnoti mūsų krūtines tvirtu, vinies plonumo pirštu. — Taip gyventi neįmanoma. Papasakokite namie, tegul visi žino. Ir pasakykite, kad mums jau gana taip gyventi. Laikas! Laikas ką nors daryti. Laikas, brangus sinjore!

Ji kalbėjo su mumis taip, kaip su socialinio aprūpinimo inspektorium arba su šeimos vyriausiuoju, nuo kurių priklauso jos gyvenimo pagerėjimas ir visai nepaisė, kad mes esam svetimšaliai. Jau vien tai, kad mes esame atvykę iš Stalino šalies, ipareigojo mus išklaudyti visus jos skundus ir įsidėti savo širdin visas jos viltis.

Priėjo kaimynas batsiuovys ir pasikvietė pas save išgerti stiklinę vyno. Pigaus kianti ašotėlis kainavo, matyt, grašius, bet aš nesu tikras, kad šeiminkas pirko tą vyną už grynus. Bet atsisakyti nebuvu galima — baisiai įžeistume.

(Bus daugiau)

Įsigykite ir skaitykite šias knygas:

MOTINA. Parašė Maksimas Gorkis. Viena iš įdomiausių apysakų. 500 puslapių. Kietais viršais. Kaina \$1.50

POVILAS JURKA. Parašė R. Mizara. Apysaka iš Amerikos žmonių bei Amerikoj gyvenančių lietuvių gyvenimo. 318 puslapių. Kaina \$1.00.

SENO VINCO RASTAI. Telpa 10 apysakų iš Amerikos žmonių gyvenimo. 450 puslapių. Kietais viršais. Kaina \$1.50.

K. MARKSO TEORIJOS SISTEMA. Parašė L. B. Boudin'as. Moksliškai išdėsto kapitalistinę santvarką ir kodėl ji turės užleisti vietą darbininkų tvarkai. 336 puslapių. Kietais viršais. Kaina \$1.00.

GAMTA IR ŽMONĖS. Parašė M. Ilinas. Labai aiškiai išdėsto gamtą ir kaip žmonės ją pasikinkė savo naudai. 320 puslapių. Kaina \$1.00.

TARYBŲ GALYBĖ. Parašė Kanterburio dekanas Dr. H. Johnson. Knyga parašyta karo laiku apie tarybinę tvarką. 224 puslapių. Kaina 75 centai.

ŽMOGUS IR MAŠINA. Sutašė Jonas Kaškartis. Knyga gausiai iliustruota, suteikia davinių apie technikos išvystymą ir to reikšmę žmonijai. Kaina \$1.00.

POPIEZIAI IR LIETUVIŲ TAUTA. Parašė prof. Povilas Pakarklis. Knygoje išdėstoma: Popiežių vaidmuo; jų žygiai; lietuvių kova prieš kryžiuočius. Knyga turi 255 puslapius. Kaina \$1.50.

LLD Kanados Veikiantis Komitetas
P. O. Sta. C., Box 1007, Toronto 3, Ont.

Montrealo žinios

Baisi žmogžudystė

Pereitą savaitę Verdune įvyko baisi žmogžudystė. Edwin Yule, 23 metų amžiaus, peiliu subadė 7 metų amžiaus mergaitę Caroline Windsor.

Atlikęs žmogžudystę, jis pats pasidavė policijai. Spėjama, kad žmogžudystę papildė iš pamišimo, nes kriminališko pasikėsimo daktarai nerado. Jis dar 16 metų būdamas buvo paimtas į protinių ligų ligoninę. Iš ten paleistas prieš 18 mėnesių.

Pieno ir Duonos Kainos Pakils

Stambieji kepyklų savininkai praneša, kad neužilgo, kada nors rugpiučio mėnesį, duonos kainos vėl pakils. Lig šiol už duonos kepalą, 24 uncijų svorio yra mokama 17 centų.

Taipgi pienininkystės savininkai praneša, kad apie rudenį pieno kaina bus pakelta. Lig šiol už kvortą pieno yra mokama po 18 centų. Tačiau rudenio pabaigoje pakils iki 21 cento už kvortą. Arba \$2.10 už 10 tikių.

Pieno kainos kilimo istorija štai kokia:
1945 m. gruodžio mėnesį

už kvortą buvo mokoma 10½ ct.
1946 m. sausio mėn. 12½
1946 m. spalio mėn. 15½
1947 m. lapkričio m., 16½
1948 m. sausio mėn. 17½
1948 m. spalio mėn. 18½
1951 m. gegužio mėn. 19
1951 m. rudenį 21 ?

Šauer Parė

Birutei Zaganavičiūtei, jos tėtos, Mrs. M. Paul pastangomis, pereitą savaitę buvo surengta prieš vedybinę šauer parė.

Vestuvės įvyks su Jonu Meilučiu, rugpiučio 25 d.

Serga

Pranas Ilgūnas, liepos 31 d. išėjo į ligoninę sveikatos tyrimui. Manoma, kad reikės pergyventi vidurių operaciją.

Staiga Mirė

Liepos 31 d., staiga mirė Povilas Gudas, sulaukęs 49 metų amžiaus. Paliko nuliūdime žmoną Mikaliną (Navickaitę) ir du vaikučius, sūnų ir dukterį.

Rugpiučio 2 d., taipgi staiga mirė Pranas Bačiulis, 50 metų amžiaus. Paliko nuliūdime seserį Bronę Petronienę.

Sių metų birželio 18 dieną sukako 15 metų, kai mirė didysis rusų rašytojas, tarybinės literatūros pradininkas, nenuilstamas kovotojas dėl komunizmo pergalės — M. Gorkis. Šiandien, kada Amerikos imperializmas siekia pasaulinio viešpatavimo, kada viso pasaulio dorieji žmonės ryžtingai kovoja už taiką, M. Gorkio kūryba turi neįkainojamą vertę. Didysis rašytojas jau prieš eilę metų demaskavo imperialistų niekšiškus kėsnius, ir šiandien M. Gorkio žodžiai su nemažėjančia jėga atskleidžia, parodo viso pasaulio žmonėms niekšišką kapitalistinio pasaulio veidą.

Spausdiname ištrauką iš M. Gorkio knygos "Už taiką ir demokratiją". — Red.

Numatydami naujas skerdynes, Jungtinių Valstijų pramonininkai susidaro, matyti, milžiniškas karinės parangos atsargas, kad kuo greičiausiai ir šauniausiai būdu būtų galima sulaužinti ir sunaikinti milijonus žmonių. "Biznis tai biznis; biznis neturi sustoti, argi ne tiesa?" — O juk įrodyta, kad pelningiausias biznis — tai paversti žmones luošiais ir numirėliais. Pelninga prekiauti alkoholiu, opiumu ir kitais narkotikais, bet visų pelningiausia — karinės parangos ir kariniai tiekimai. Tame tarpe ir dujų tiekimai.

Yra žinoma, kad šis naujas, itin veiksmingas būdas vienu kartu nudėti tūkstančiams žmonių pirmą kartą buvo pritaikytas pasauliniame kare, — šios aplinkybės nereikia užmiršti: tai ne vien tik naujo "mokslo laimėjimo" išiešiotas taškas, tai nauja era masinių žudynių istorijoje.

Jeigu Edžvudo arsenalas paskutiniojo karo metu tiekė kasdien 200,000 dujinių bombų, tai drįstame tikėtis, kad naujosioms pasaulinėms skerdynėms jis sugebės gaminti po du milijonus šių baisių žmonių gali sau gyventi ir jaustis saugiai, nes priemonių imamas energingų — kadangi kalbama apie jos išnaikinimą.

Visi žmonių naikinimo specialistai sutinka su nuomone, kad artimiausias karas bus "dujinis" karas. Majoras V. Lefevras, apie kurio knyga "Reino problema" pratarė

MOTINOMS

je pagiriamai atsiliepė tokie autoritetai Tamerlano menosrityje, kaip maršalas Fošas ir seras Hnris Vilsonas, — majoras Lefevras sako:

"Bus, tikriausiai, atrastos naujos dujos, veikiančios tiesiog tam tikrus žmogaus organus, pavyzdžiui, smegenis arba kitus centrus, nuo kurių priklauso psichinė ir moralinė žmogaus pusiausvyra."

Priemonė visiškai nauja ir labai veiksminga — paversti tūkstančius žmonių kvailiais tikra šio žodžio prasme, pamišeliais, idiotais, kretiniais. Reikia tikėtis, kad vyriausybės, taip rūpestingai saugojančios savo piliečių gyvybę, būtinai papuoš žemę tūkstančiais ligoninių nelaimingųjų bepročių — būsimo karo aukoms — globoti. Majoras Lefevras toliau pasakoja:

"Turint galvoje tai, kad yra aibė dar organinėje chemijoje glūdinėjų galimų ir kad jų pažinimo bei pritaikymo metodų rafinumas yra beribis, galima sutikti, kad cheminis karas tampa labiausiai jaudinančia problema atkuriant visatą."

Nepaprastai originali "vi-

satos atkūrimo" sistema! Pasaulis bus atkurtas, naujoji irankiais milijonams talentingiausių mūsų planetos rasių atstovų sunaikinti...

...Gerai atsimenu, kaip "masės" su energija, verta geresnio likimo, išstisus ketverių metus užsiiminėjo naikinimu, o po to, nutraukusios šį šlykštų ir kruviną reikalą, pasibaigusį vienodai nenaudingai visiems dalyviams, jos ir iki šiol nesuprato, kad tai kitaip ir negalėjo pasibaigti. Aš žinau — ir tai žymiai blogiau — jos ir dabar pasiruošusios kovai, pasiruošusios panaudoti "mokslo laimėjimus" Europos gamybinėms ir kūrybinėms jėgoms sunaikinti, tai yra sau sunaikinti.

Pažymėsiu tarp kita ko, kad ginkluotų masių tarpe buvo šimtai tūkstančių socialistų ir humanistų, ir kad visi šie milijonai savizudžių — krikščionys...

(Bus daugiau)

Taika Veda Žmoniją į Gerovę ir Kultūrą

Dr. Roman Pniewski

Daugelį Metų Praktikuojęs Didelėse Ligoninėse ir Klinikose Europoje ir Amerikoje

Specialistas Vidaus ligų, Akuterijos ir Venerinių ligų

3537 PARK AVE. Tel. HA. 7623 MONTREAL

Valandos Nuo 3 iki 9 Val Po Pietų

VICTORIA CLEANERS & DYERS CO.

EXPERT CLEANING & DYEING SERVICE FOR CLOTHES AND HOUSE FURNISHINGS OF ALL DESCRIPTIONS. MINOR REPAIRS. RUGS AND CHESTERFIELDS CLEANED. CITY-WIDE PICK-UP AND DELIVERY. FUR AND GARMENT STORAGE.

2832 ALLARD TR. 1135

Valomė, dažome ir sutaisome vyriškus ir moteriškus drabužius. Pageriname (Drex) reinkautus. Taipgi valome kitus namų reikmenis, kaip: langatieses (curtains), antklodes ir taip toliau, išskiriant skalbinius.

Paimame iš namų ir pristatome atgal. Pagerintas patarnavimas. Darbas garantuotas.

Dėl informacijų prašome telefonuoti TRenmore 1135

Telefoną Atsako Lietuvaitė

Savininkai:
J. Matulaitis, G. Kriaučėliūnas, A. Majauskas

Tel. LA. 4441

Dr. H. Rosenfeld'as

Oficialus MLSDPD ir DLKVNPD Gydytojas Kalba Lietuviškai

Valandos: 2-4 v. p. p. 7-8 v. v. ir susitarus

4539 PARK AVE. Montreal, Que.

Montrealo Lietuvių Gėlininkas

Marcel Allard

Gėlės ir buketai visokiems reikalams

CR. 3533 - Telefonas - Res. DO. 3696

6420 Iberville St.

WINDSOR

Dry Cleaners & Dyers Co. Ltd.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniausių Dry Cleaning šapų Montreale. Greitas patarnavimas.

20 Metų Patyrimas Garantuoja Darbą

Savininkai:
A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus

1205 Church Ave. TRenmore 6679

VERDUN, QUE.

RE
buvo
doj d
vo a
Lake
tieji
nau b
šiuo
Pir
šiamė
metai
Mine.
Lake
nebu
vių, r
tuvii
sidar
syklo
Nu
Red
apie
pavie
Ho
metų
sidar
gryn
kasėj
samd
ką H
žuvo
du li
kas ir
buvo
Drau
tuvis
kiai
land
Nuve
jū sa
buvo
dar i
19;
Lake
Drau
meta
Dukt
Ho
sidar
dirbo
liau c
rė. I
leido
lietu
Tuo l
vėjo
buvo
Daba
\$2,50
Vir
su R
ar la
nį, k
susi
trūkc
karta
19;
gus,
sidar
syklo
bell C
ti dic
rikte.
Gold
19;
Coch
isiste
laiko
ti ku
vo pr
Lake.
jis ki
doleri
viešk
randz
son k

Red Lake ir Jo Lietuviai

RED LAKE. — Red Lake buvo minimas lietuvių spaudoje dažnai, bet iki šiol nebuvo aprašymo, kas tas Red Lake yra, kaip čia gyvenantieji lietuviai verčiasi. Manau bus įdomu susipažinti su šiuo kampeliu.

Pirmutinė aukso kasykla šiame distrikte atsiradė 1926 metais. Tai Howey Gold Mine. Aš atvažiuoju į Red Lake 1929 metais, rudenį. Aš nebuvau pirmūnis iš lietuvių, nes radau jau kelius lietuvius. Pora metų vėliau atsiradė dar trys aukso kasyklos.

Nuo 1930 iki 1941 metų, Red Lake ir apylinkė buvo apie 50 lietuvių, vedusių ir pavienių.

Howey kasykla gyvavo 13 metų. Per tą laikotarpį ji pasidarė 13 milijonų dolerių gryno pelno. Tiek tai aukso kasėjai sudėjo kapitalo savo samdytojams. Per tą patį laiką Howey aukso kasykloje žuvo 11 darbininkų, jų tarpe du lietuviai: Mykolas Jazokas ir Valteris Kroll. V. Kroll buvo Lietuvių Literatūros Draugijos narys. Trečias lietuvis, E. Šlenis, buvo sunkiai sužeistas Mackenzie Island kasykloje 1941 metais. Nuvežtas į Winnipegą, po trijų savaičių mirė. Visi trys buvo jauni vyrai ir galėjo dar ilgai gyventi.

1932 metais sutvėrėm Red Lake Lietuvių Literatūros Draugijos 152 kuopą, o 1936 metais sukūrėme. Sūnų ir Dukterų Draugijos 8 kuopą.

Howey aukso kasykla užsidarė 1941 metų rudenį. Jų dirbo nemažai lietuvių. Vėliau dar pora kasyklų užsidarė. Daugelis gyventojų apleidė Red Lake. Daugelis ir lietuvių paliko Red Lake. Tuo laiku trečdalis stubų stovėjo tuščios. Tuo laiku stuba buvo galima pirkti už \$300. Dabar tokia stuba kainuoja \$2,500.

Virš 20 metų susisiekiama su Red Lake buvo orlaiviais ar laivais. Pavasarį ir rudenį, kada ledas būna silpnas, susisiekiama su pasauliu nutrukdavo visam mėnesiui, o kartais net 6 savaitėms.

1945 metais, karui pasibaigus, Red Lake apylinkėj atsiradė trys naujos aukso kasyklos. Viena iš jų yra Campbell Gold Mine, kuri gali būti didžiausia Red Lake distrikte. Ji priklauso Dome Gold Mines, Timminse.

1946 metais, netoli nuo Cochenour aukso kasyklos, įsisteigė aerodromas. Nuo to laiko orlaiviais galima skristi kur nori. 1947 metais buvo praveistas vieškelis į Red Lake. Ontarijos provincijai jis kainavo virš 4 milijonų dolerių. 1950 metais pravedė vieškelį į Balmer Town, kur randasi Čambell ir Dickenso kasyklos, ir iki aerodro-

mo ir Cochenour kasyklos. Tiktai Mackenzie Island kasyklos dar atskirtos. Su ta sala susisiekiama laivais (vasarą) ir ledu (žiema).

Dabartiniu laiku Red Lake gyventojų yra 5 kartus daugiau, negu kad buvo 1940 metais. Atrodo, kad Red Lake pasivys Timminsa. Dabartiniu laiku Red Lake automobilių yra taip tirštai, kaip ir didmiesčiuose. Kai vieškelį įvedė, seni gyventojai tuojuos nusipirko automobilius. Taipgi ir nauji kanadiečiai beveik kiekvienas turi automobilį.

Netruksta dabar čia ir turistų, ypač iš Jungtinių Valstijų. Šią vasarą trūksta kempingų dėl turistų. Amerikiečiai atvažiuoja vasaros laiku žuvalti, o rudenį — medžioti. Red Lake distrikte turtin-gas žuvimis, kurapkomis, zuikiais, stirnomis, meškoms, užtektinai ir vilkų. Bet vietiniai gyventojai nelabai džiaugiasi svečiais amerikiečiais, ypač darbininkais. Turistų lankymasis iššaukė kainų pakilimą, tad pasidarė sunkiau pragyventi. Laimė, kad galima liuoslaikiu nusišauti stirną ar zuikį, tai galima šiek tiek pasilengvinti būvį, kas liečia mėsą. Be abejonės, viešbučiai, krautuvės, kempingų savininkai džiaugiasi, ragina visus būti mandagiais. Jie daro gražų pelną iš turistų.

Red Lake distrikte šiuo tarpu yra apie 8,000 gyventojų. Yra septynios kasyklos, 4 lentpiūvės ir dvi žvejų kompanijos, kurios siunčia žuvį į Kenorą ir Winipegą. Lietuvių šiuo tarpu čia nedaug. Seniau atvažiavusių yra 10, skaitant vedusius ir pavieniūs, o naujai atvažiavusių taipgi 10.

Lietuvių Literatūros Draugijos kuopa maža narių skaičiumi, bet neatsilikame nuo didesnių kolonijų, o kartais net pralenkiame. Mūsų kuopa Vilnies dienraščiui sąrišyje su 32 metų sukakties minėjimu pasiuntė pasveikinimą ir \$5.00 aukų, taipgi Laisvės dienraščiui su pasveikinimu sąrišyje su 40 metų sukaktuvėmis pasiuntė \$5.00. LLD Centro Komitetui knygų fondui pasiuntė \$7.00. Liaudies Balso vajeaus metu mes padėjome trečiam

rajonui laimėti Liaudies Balso trofėją.

Kadangi jau nelabai toli metinis Liaudies Balso vajeaus, tai aš noriu kreiptis į Trečio rajono Liaudies Balso skaitytojus, kviesdamas rengtis prieš darbo, kad kiti rajonai nepaveržtų trofėjos iš mūsų rajono. Taipgi mes neturime užmiršti, kad kainos kyla ant popierio, kyla pragyvenimas, pervežimas pakilo 12 nuosimčių. Aišku, kad sąrišyje su tuo pabrango ir laikraščio išlaikymas.

LLD mūsų kuopa užsakė 6 knygetes "Kaip ir Senatvėje Būti Jaunam" per centro sekretorių draugą D. M. Šolomską, bet dar neužteko, buvo daugiau reikalavimų, turėjome dar keletą knygūčių užsakyti. Daktaras J. J. Kaškiaučius yra brangus žmogus. Jo patarimai per Liaudies Balsą ir kitus laikraščius davė daug naudos visiems skaitytojams. Aš nepraleisdavau nei vieno jo straipsnio neperskaitęs. Dėkoju jam mūsų kuopos vardu ir nuo savęs už tą knygele, "Kaip ir Senatvėje Būti Jaunam."

Red Lake randasi kasyklos, lentpiūvės, žvejai, dirba nemažai darbo žmonių, bet nėra inijų ir nematyti, ar kada bus galima įsteigti. Maždaug pusė darbininkų yra nauji kanadiečiai (visokių tautų dipukai). Pragyvenimas brangus, o algos mažos. Tai vis dėl to, kad darbininkai neorganizuoti.

Red Lake randasi 114 mylių nuo Trans Canada Highway, nuo Kenoros — 174 mylios, nuo Winipegą — 318, nuo Fort William — 367, nuo Ottawos — 1,326, nuo Toronto — 1,318. Nuo to laiko, kai pravedė vieškelį, Red Lake lanko daug turistų. Čia sveikas klimatas, keturios maudynės, daug gražių salų — kur tik važiuoji, visur matosi ežerai, pušynai, eglėnys, skraido žuvėdros, žąsys, antys, malonu kvėpuoti tyru oru. Vasaros laiku gerai žuvalti, rudenį — medžioti. Kodėl jūs, torontiečiai ir kitų vietų lietuviai, turintieji automobilius, gavę atostogų, neaplankot mūsų? Mes aprūpinsim butais ir kitokiais dailykais.

Kad Liaudies Balso darbininkai paėmė atostogų dvi

savaites, tai labai gerai. Liaudies Balso štabo darbininkai turi paimti kiekvieną vasarą porą savaičių atostogų.

Su Red Lake galima susisiekti ir busais. Busai eina iš Kenoros, Winipegą ir Lac-Dubonet, Man.

M. D.

Wasaga Beach ir Lietuviai

Daugelis iš senesniųjų Kanados lietuvių gražiai įsikūrę miestuose ir miesteliuose, bet yra nemažai tokių, kurie, šale namų miestuose, turi ir vasarnamius prie ežerų. Jau buvo rašyta, kad daugelis torontiečių turi vasarnamius prie Simcoe ežero, 50 mylių nuo Toronto. Man pačiam ne kartą pasitaikė proga paviešėti pas Linartus prie Simcoe ežero. Bet torontiečiai pasiekia ir toliau.

Pastaruoju laiku, atostogų proga, teko susipažinti su Wasaga Beach ir lietuviais, įsikūrusiais tenai. Wasaga Beach rändasi 84 mylios nuo Toronto, ant Georgian Bay kranto. Čia turi savo vasarnamius trys torontiečių lietuvių šeimynos, jeigu Westo-

ną priskaityti prie Toronto. Tai Žiziūnai, Laurusevičiai (westoniečiai) ir Naujokai (dabar farmeriai).

Wasaga Beach yra puiki vieta vasarotojams. Maudynės tęsiasi virš 10 mylių išsiai visu pakraščiu. Visai netoli nuo kranto, pagal ežerą, eina upė. Vasarnamiai sustatyti palei ežerą arba įlanką ir abiejomis pusėmis upės. Netruksta visokių medžių, kaip beržų, pušų, eglių, drebulių ir kitų. Užteko visko: vandens, smėlio, pavėsio.

Wasaga Beach skaitosi jau miesteliu, nors tvarką prižiūri provincialė policija. Centre pilna visokių krautuvų, žaidimų vietų, valgyklų, viešbučių. Netoli, laukuose, taip vadinamas "Drive In Teatras", kur vakarais vasarotojai gali pasižiūrėti jūdžių visai iš savo mašinų neišėję.

Žiziūnai ir Laurusevičiai (westoniečiai) gražiai įsikūrę prie upės. Jie turi pastatę gražius kotedžius dėl vasarotojų. Žiziūnai turi net penkis kotedžius. Laurusevičiai porą kotedžių ir vieną kabiną. Abiejų žemė rubežiuojasi. Naujokai, kiek toliau, taipgi prie upės.

J. Y.

Tel.: BELairs 2200.

Valandos: kasdien nuo 3 iki 4 v. po piet ir pirmadienį, trečiadienį ir penktadienį 7-8 val. vakaro, arba sulg susitarimo, išskiriant seštadienius ir sekmadienius.

Daktaras Rabinovičius

Chirurgas Specialistas

Turiu savo ligoninę, egzaminuoju ir gydau Ivaizias ligas. Darau visokias operacijas ir persvietimus (X-Rays) Vytauto Klubo ir M.L.S. ir D.F.D. nariams papiginta kabinu 4351 ESPLANADE AVE., MONTREAL, QUE.

Parduodam Namus

PARUPINAM UGNIES, VAGYSTES, AUTOMOBILIŲ, STIKLO ir t.t. APDRAUDA
 PARDUODAM LAISNIUOTUS TĀVERNUS, GROSSERNES, MĒSINES, ICE CREAM PARDUOTUVES IR KITUS BIZNIUS

Naujus 2 Flatų Duplexus — Visi Moderniški
 Naujus 4 Flatų Duplexus — Visi Moderniški
 Taipgi

Turime Keletą 2, 4, 6 Flatų Namus, Pastatytus 5-10 Metų Atgal

Rašykite, telefonuokite arba atsilankykite asmeniškai Mes esame properčių ekspertai

REED'S REAL ESTATE

4834 VERUN AVE., VERDUN

Tel. YOork 5558; sekmadieniais ir vakarais po 8.30: TRenmore 1678

Mr. Russell O. Bennett, Manager (Reed's Renting Service Reg'd)

Jeį Jums Reikalingas Elektrinis Darbas, Šaukite

Virball Electric, Reg'd

Lietuvis Elektros Kontraktorius

Darbas Garantuotas — Greitas Patarnavimas

Visokios rūšies elektros įtaisymas, bei pataisymas
 Laikau pardavimui visokius elektrinius reikmenis
 Savininkas: Stasys Virbalas, Tel. DO. 3655

816 Jean Talon, W.

Montreal

NAMŲ DEKORAVIMO KONTRAKTORIUS

Otto Ramanaukas

2520 Hochelaga St. Montreal Tel.: FA. 6474

Maliavojam, popieruojam, išlyginam grindis ir dekoruojam naujus ir senus namus.

BRONIUS URBANAVIČIUS

Liaudies Keršytojai

(Tąsa)

Norėdami išdavikus kaip galima stipriau užkonspiruoti, gestapininkai pasiūlė jiems bėgti iš lagerio su dviem kitais, visai nekaltais, laisvės ir kovos su okupantais trokštančiais tarybiniais piliečiais.

Aubu parsidavėliai — Juras ir Antanina pasirinko Liubą ir Nikolajų, jaunus patriotus, nuoširdžiai norėjusius tapti partizanais ir neįtariančiais, kad su jais eina samdyti žudikai.

Pabėgimas buvo suorganizuotas taip. Vokietis sargybinis nuvedė visus keturis į daržą dirbti. Po to sargybinis suvaizdino, kad jis užmigo.

Tada Juras ir Antanina pasiūlė abiems draugams bėgti.

Suprantama — pabėgti buvo nesunku.

Išdavikai Juras ir Antanina prisipažino, nes visi įrodymai buvo prieš juos. Jie painiojosi, kaltino viens kitą, veidmainiškai tikino, kad labai gailisi to, ką padarė.

Partizaninis teismas abu išdavikus nubaudė aukščiausią bausmę.

Liubą ir Nikolajų išteisino, jų geras vardas buvo atfaisytas, jiems gražino ginklą ir jie toliau garbingai kovojo mūsų eilėse.

Didvyriška Ražo Mirtis

Kitą dieną mūsų stovyklą pasiekė liūdna žinia: narsiąjų mirtimi žuvo drąsus Lietuvos partizanas, komjaunuolis Juozas Ražas.

Pulkininko Kazimiero žeminėje, kur mane pakvietė, aš rašau, be mūsų vadų, dar du partizanus, nuvargusius po ilgos kelionės veidais ir apsibintavusius žaizdas: vienas turėjo raištį ant galvos, kitas apvyturiuotą ranką ir juosmenį kruviną paklode.

Vienas jų, Buškancas, pasakojo, kaip įvyko nelaimė.

Grupės vado Ražo nebėra. Kartu su juo žuvo dar du lietuvių jaunuoliai. Mes atvykome į Kaitinėnų apylinkę sprogdinti prieš traukinio tarp švenčionėlių ir Ignalinės. Susprogdinti ešeloną, vykusį į Leningrado pusę, mums pavyko. Susprogdinom prieš pat rytą. Iš karto buvo labai sunku. Didelės sargybos. Ražas pasakė: "Nesitraukim, kol susprogdinsim". Paskui jis padėjo miną. Pasirodė traukinys. Jis nulėkė pašlaitėn. Daug vagonų su kareiviais susimalė toje vietoje. Pradėjo švisti. Ėmėme trauktis, o vokiečių stambus būrys mus persekiojo.

Giliam sniege išsimušusius iš jėgų Melagėnų apylinkėse mus prirėmė prie vienkienio, netoli miškelio. Priešas

apsupo. Tai įvyko pavakare. Atsitraukimo keliai buvo atkirsti. Ražas sukomandavo: gintis ligi paskutinio.

Mes iš pradžios gynėmės name. Šaudėme pro langus. Po to vokiečiai uždegė namą. Ražas pirmas iššoko pro langą, atsigulė darželyje, užtraukė Internacionalą ir su kovos daina kirtu ir kirtu iš automato į priešus.

Vokiečiai ne vieną kartą siūlė mums pasiduoti. Bet Ražas garsiai atsiliepdavo: "Mirsim, bet jūsų vergais nebūsim!"

Ir jis vėl dainavo keisdamas tuščias apkabas pilnomis. Ražą sužeidė į kaklą, po to į krūtinę. Kraujais paplūdęs jis gynėsi toliau, iššaudė 2 apskritus diskus, dvi ilgas apkabas ir po to automato šoviniai pasibaigė. Išmetė tris granatas. Stvėrė pistoletą. Hitlerininkai privilkokulkosvydį ir ilgą seriją apžėrė mūsų vadą. Kulipkos kapojo sušalusią žemę. Ražui pataikė kelis kartus į krūtinę. Jis pakilo, sušuko:

— Už Tėvynę! Už Staliną! Pirmyn!

Dar viena kulka jam pataikė į kaktą. Jis nugriuvo veidu į sniegą.

Likusieji gynėsi ligi nakties. Dviems iš penkių kautynėse dalyvavusių partizanų sutemų metu pasisekė pabėgti.

Buškancas buvo sužeistas keturiomis kulkomis. Jo draugas trimis.

Po to, kai pasakojimas buvo baigtas, pulkininkas Kazimieras tarė:

— Draugai! Atsistojimu ir dviejų minučių tyła pagerbime mūsų žuvusių draugų šviesų atminimą. Jie parodė, kaip reikia mylėti mūsų tarybinę liaudį, Tėvynę, partiją.

Per tą tylos minutę aš prisiminiau savo puikų kovos draugą Ražą, žygius su juo, kovos valandas. Prisiminiau jo drąsias akis, linksmą veidą, prisiminiau jo kažkada man tartus gerus žodžius, bičiuliškumą.

Ir prisiekiau — atkeršysiu už jį ir jo žuvusius draugus.

Grįžęs savo grupėn, tariu saviškiams:

— Keturis mėnesius su mumis petis į petį kovojo partizanas Juozas Ražas. Prieš dvi dienas savo jauną gyvenimą jis atidavė dėl mūsų brangiosios Tėvynės laisvės. Žuvo garbingai, žuvo taip, kaip turime žūti kiekvienas iš mūsų, ligi paskutinio atodūsio vykdydamas partijos pavestą uždavinį. Žiauriai vokiečiams atlyginim už Ražą ir jo draugus!

Ir mano partizanai man vienbalsiai atsakė:

— Mes pasiruošę vykdyti naują uždavinį, drauge Kurmeli. Eikite pas pulkininką. Prašykite, kad jis siųstų mus visus nors šiandien.

Pulkininkas ir partinė vadovybė mums pritarė. Buvo sutarta, kad gruodžio 29 dieną mano grupė apleis bazę ir stos į naujas grumtynes su neapkenčiamu priešu.

—o—

Partinis Susirinkimas

1943 m. gruodžio 29 d. mano grupė buvo pasirėngusi naujam kovos žygiui. Grupę sudarė: partizanai Krupauskas, Tiunikas, Grybauskas, Laurynavičius, H. Mejerovičiūtė.

Ilgą laiką su mumis ėję sprogdinti traukinių ir kitų karinių objektų partizanas Lemeševas atsiskyrė nuo mūsų. Nors jis ir buvo kilęs iš švenčionių apskrities, bet anksčiau priklausė baltarusių brigadai "Spartakas" ir pas mus pateko blokados metu. Dabar Lemeševas ir dar keli jo draugai grįžo pas saviškius.

Atsiveikindamas jis paprašė pulkininką Kazimierą minos, žadėdamas ją kelionės metu padėti ant bėgių fašistiniam ešelonui.

Pulkininkas jam miną davė.

Per pietus, prieš išeinant mums iš bazės, įvyko atviras partinis susirinkimas.

Tuo metu mūsų stovykloje buvo apie penkiasdešimt partizanų. Trys grupės: Vlado Gelaziūno (slapyvardė — tikroji pavardė Baušys Vadas, Jono sūnus), Jono Višniovo, Juozo Buroko dar nebuvo grįžusios. Jos vykdė mūsų vadovybės pavedimus.

Į štabą jau buvo atėję pranešimai, ką jie nuveikė: Gelaziūno vyrai sudaužė karinį ešeloną tarp Ignalinos ir Dūkšto, Višniovo grupė — prieš traukinį prie Santokos, o Buroko žmonės sušaldė amunicijos transportą tarp švenčionėlių ir Ignalinos. Jie blokavo geležinkelį Vilnius - Daugpilis. Be to, tos grupės įvykdė ir eilę kitų uždavinių — degino tiltus, ardė ryšius, užpuldinėjo mažus garnizonus.

Mūsų bazėje stovėjo iš sudugusio ir apleisto kaimo pervežta pirtis. Tą rytą pirtis buvo kurenta, joje maudėsi. Vidudienį pirtyje įvyko susirinkimas.

Prieš tai pirtį išmazgojo, aptvarkė.

Į atvirą partinį susirinkimą atėjo partizanai sėdo ant narų, ant krosnies, kiti atsivilkokelmus ir padarė vietą vadovybei.

Dienotvarkėje buvo vienas klausimas. Tarybinės Armijos pergale prieš vokiškuosius grobičius ir partizaninės kovos stiprinimas.

Pradėjus susirinkimą, pulkininkui Kazimierui pasiūlius, mes visi atsistojome ir pagerbėme žuvusių draugų

atminimą. Lapkričio 28 dieną Užupės kaime, Melagėnų valsčiuje, švenčionių apskrityje, herojiškai žuvo Juozas Ražas, kilęs iš neturtingų valstiečių, nuo 1940 m. komjaunuolis. Su juo kartu žuvo partizanai Mykolas Balandis ir Aleksas Kudelis. Per tylos minutę kiekvieno mūsų akyse spindėjo geležinis pasiryžimas — dar smarkiau kovoti su tarybinės liaudies priešais, kovoti visur ir visada, ligi paskutinės fašistinės išgama bus sunaikinta. Tik taip mes atlyginsime už žuvusius draugus.

Pranešimą padarė "Vilniaus" būrio vadas Stasys Grigas.

Po jo kalbėjo būrio vado pavaduotojas Juozas Bagdonas, smulkiai nagrinėdamas mūsų būrio pasisekimus, o taip pat būrio ir atskirų partizanų klaidas. Baigdamas jis kvietė sustiprinti partizaninę kovą.

— Šiuo metu okupantus naikina penkios mūsų junginio partizaninės grupės, — kalbėjo Bagdonas. — Tuoj po partinio susirinkimo ir Kurmelio grupė išėina į kovą. Tegul ir ji garbingai grumiasi, vedama Lenino-Stalino partijos vėliavos.

Susirinkimas užtruko kelias valandas.

Kalbėjo komunistai Ežerskis, Žalas, Kudaba, Jonas Būris, kalbėjo nepartiniai. Visi jie kvietė nepaliaunamai smogti ir smogti fašistiniam grobiškams, patys pasižadėdami duoti pavyzdį.

Susirinkimo mintis apibendrino pulkininkas Kazimieras.

Tarp kita ko jis pacitavo didžiojo Stalino žodžius:

"Mūsų laimėjimai iš tikrųjų yra didžiuliai. Bet būtų naivu nusiraminti, pasiekus šiuos laimėjimus. Dabar, kai Raudonoji Armija muša priešą už vakarinių mūsų šalies sienų, būtų ypač pavojinga pasiduoti nerūpestigumui, apsiraminti ir nepakankamai vertinti rimtus būsimos kovos sunkumus. Dabar priešas su ypatingu įsiutimu kausis dėl kiekvieno jo užgrobtos teritorijos sklypelio, nes kiekvienas mūsų kariuomenės žingsnis į priekį artina valandą, kada bus atsiskaityta su vokiečiais už jų piktadarybes, padarytas mūsų žemėje."

Susirinkimą uždarant, mes sustojome ir dainavome partijos himną.

Galingai skambėjo nemirtingi Internacionalo žodžiai, šaukiantieji kovon:

Pasaulį seną išardysim
Iš pačių pamatų ir tu,
Naują pasaulį atstatysim,
Kas buvo nieks, tas bus viskuo.

Pro atviras pirties duris, per stovyklą ir mišką galingai aidėjo himno žodžiai:

Nei dievas, caraš, nei galilūnas
Mums išvadavimo neduos.

Vaikai garbingosios Komunos Save iš skurdo išvaduos.

Tuoj po susirinkimo aš išrikiavau grupę. Vadovybė tarė kelis atsisveikinimo žodžius.

Nešini dviem minomis mes išėjome sprogdinti okupantų ešelonų.

Snigo. Pūtė vėjas, blaškydamas ir keldamas tirštus sniego debesis, kurie užplūdė orą balzganu rūku.

—o—

Nelaimingieji

Naktį ėmė smarkiai šalti. Nuo šalčio net blakstienos viena prie kitos lipo. Be to, ėjome laukais, per gilų sniegą. Ligi ryto mums pavyko nueiti vos 12 kilometrų, ir mes galutinai išsikvėpėme.

Priėję prie Kupos gyvenvietės, išsirinkome nuošaliai stovintį namuką, netoli miško ir jame apsistojome.

Namuko šeimininkai Čerčinskai, pripratę prie partizanų apsilankymų, užleido karštą krosnį, ant kurios ir išsimiegojome.

Su mumis šį kartą žyginėjo neseniai priimta partizanų eiles žydu tautybės mergaitė Katė Mejerovičiūtė.

Kelionės metu ji papasakojo mums apie siaubą ir kančias, tekusias jos šeimai, jai ir artimiesiems.

Tas pasakojimas buvo toks šiurpus, kad aš drįsau jį užrašyti, norėdamas parodyti, ligi kokio sužvėrėjimo nusiritu fašistiniai išgamos, svaičiojo apie "gryną arišką rasę", apie "vienintelę išrinktą hitlerininkų gaują".

Katė Mejerovičiūtė su šeimą gyvenoma mažame Baltarusijos TSR Polocko srities Jodų miestelyje. Jos tėvas buvo valstietis, turėjo 3 ha žemės, arklį, karvę.

— Aš buvau pionierė, vėliau mane priėmė komjaunimė, — pasakojo Katė. — Turėjau dar du brolius ir sesutę.

Vos pasirodė hitlerininkai, jie suiminėjo visus: nespėjusius evakuotis tarybinis aktyvistus, istaigų tarnautojus, komjaunuolius, o taip pat žydu tautybės piliečius. Arestuotus suvarė mokyklon, kur aš anksčiau mokiausi.

Kol mes sėdėjome areštuoti mokykloje, hitlerininkai su vietiniais nacionalistais ir šovinistiniais elementais plėšė tuščius namus, šaudė gyvulius, išvežė visą mūsų kuklų turta.

Per keturias dienas mokykloje ir aplink ją susibūrė 3,000 areštuotų žmonių minia.

Suvežė žydu iš kitų kaimų, miestelių. Stovyklą aptvėrė spygliuota viela.

(Bus daugiau)

Nr

Lietu

• Karui torija bur galoje. Jc Gylys ir minaitė. taip pat no Krek Čia valst sauga r Sinčikas Neseniai rya - Tr Šios amb Nekrašiū valstiečių pagarba.

Ligonis ga nuola dosi Ra kuri ap tarybinia mais.

Gydyto sas gydy išlaiko iš bo žmon vienos ka kėti.

Daug motinos Tarybų I kės ir vie na pašal atidaryti lopšeliai, gali pam dienai. T atidaryti je ir Krel

Pokari likoje ati namų. Mi galos ser gerosė pe žmonės. valgydina mis.

Žymiai darbo žm dien mies delės pra produktų visiems p mis, galin tik širdis

Derling kai. Tači valstiečia veno. Aš centų vis dvarinink mėje valk padaryti Negausio nos dirbo kuose. D bama tra nimumais tomis žer

Buržua voje ret

Tel. A

Vestnv Savini

ATVIRAS LAISKAS

Lietuviams, Gyvenantiems Anglijoje ir Kanadoje

Rašo MARIJA POŠKIENĖ

(Tąsa)

Karui pasibaigus, ambulatorija buvo įsteigta ir Ramygaloje. Joje dirba terapeutas Gylys ir dantų gydytoja Ežminaitė. Ambulatorija yra taip pat ir Ramygalos rajono Krekenavos apylinkėje. Čia valstiečių sveikatos apsauga rūpinasi gydytojai Sinčikas ir Lukoševičiūtė. Neseniai ambulatorija atidaryta Truskavos apylinkėje. Šios ambulatorijos gydytojai Nekrašūtė ir Kilikevičiūtė valstiečių tarpe įgijo didelę pagarbą.

Ligoniai, kuriems reikalinga nuolatinė priežiūra, gydosi Ramygalos ligoninėje, kuri aprūpinta naujaisiais tarybiniais medicinos įrengimais.

Gydytojus, ligonines ir visas gydymo įstaigas valstybė išlaiko iš savo biudžeto. Darbo žmonėms už gydymą nė vienos kapeikos nereikia mokėti.

Daug dėmesio skiriama motinos ir vaiko priežiūrai. Tarybų Lietuvoje daugiavaikeis ir vienišos motinos gausna pašalpas. Mieste ir kaime atidaryti vaikų darželiai ir lopšeliai, kuriuose motinos gali pamaitinti savo vaikus visai dienai. Tokie vaikų lopšeliai atidaryti taip pat Ramygaloje ir Krekenavoje.

Pokariniais metais respublikoje atidaryta daug senelių namų. Man teko būti Ramygalos senelių namuose. Čia gerosė patalpose gyvena 48 žmonės. Valstybė juos sočiai valgydina, rengia savo lėšomis.

Žymiai išaugo Ramygalos darbo žmonių gerovė. Šiandien miestelyje yra trys didelės pramoninių ir maisto produktų parduotuvės. Jose visiems prieinamomis kainomis galima įsigyti visko, ko tik širdis geidžia.

Derlingi Ramygalos laukai. Tačiau anksčiau darbo valstiečiai čia skurdžiai gyveno. Aštuoniasdešimt procentų visos žemės priklausė dvarininkams, o likusioje žemėje valstietis ne ką galėjo padaryti su paprastu plūgu. Negausios žemės ūkio mašinos dirbo tik dvarininkų laukuose. Dabar čia žemė įdirbama traktoriais, o derlius nuimamas kombainais ir kitomis žemės ūkio mašinomis.

Buržuazijai valdant Lietuvoje reto valstiečio laukai

matė dirbtines trąšas. Dabar kolūkių pavasarį ir rudenį sunkvežimiais atsiveža iš Panevėžio šimtus tonų trąšų. Gerai įdirbta ir patręšta žemė atsilgina gausiais derliais. Auga ir stiprėja rajono kolūkiai.

Keliais žodžiais papasakosiu apie jų gyvenimą.

"Žalgirio" kolūkis apjuosia miestelį nuo Kėdainių pusės. Jis susiorganizavo 1948 metais. Per dvejus metus kolūkiečiai įsigijo visą eilę žemės ūkio mašinų, sunkvežimį, pasistatė namų. Daugelis kolūkiečių 1950 metais už darbadienius gavo po keletą tonų grūdų. Mano pažįstama Zlatorienė yra kolūkio melžėja. Kasdien viršydama dienos išdirbio normą, Zlatorienė 1950 ūkiniais metais išdirbo 600 darbadienių. Jos šeima gavo 4 tonas grūdų. Ne mažiau uždirbo valstietė Žvilienė ir daugelis kitų. Pasibaigus ūkiniams metams, kolūkiečiai dar gavo didelį kiekį daržovių, pašaro ir pinigų. Nepalyginsi anksčiau buvusio valstiečio - pavienininko su "Žalgirio" kolūkiečiu, kuris žymiai lengviau dirba, gyvena pasiturinčiau ir kultūringai.

Rajono įstaigų tarnautojai - vietiniai žmonės. Socialinio aprūpinimo skyriaus vedėjas Makalevičius - buvęs stalius. Finansų ir švietimo skyrių vedėjai Šarkanas ir Jasiūnas - valstiečių vaikai. Išvardinus visus ramygaliečius, kurie tarybų valdžios metais baigė mokslo įstaigas ir dirba įvairiose valstybinėse įstaigose, - gautųsi ilgas sąrašas. Darbininkai ir tarnautojai gerai uždirba. Pavyzdžiui, mūsų vidurinėje mokykloje dirba mokytoja Graičiūnienė. Ji sena mano pažįstama. Buržuazijos valdymo ir hitlerinės okupacijos metais Graičiūnienė dirbo tolimose kaimo mokyklose. Po karo Graičiūnienė baigė kursus mokytojų kvalifikacijai pakelti ir pradėjo dirbti vidurinėje mokykloje. Jos mėnesinis atlyginimas - 1,300 rublių. Su tokiais pinigais galima puikiai gyventi. Neseniai Graičiūnienė nusipirko pianiną. Jos butą puošia puiki biblioteka. Švietis rytojus ir jos vaikučių, kurie jau mokosi mokykloje. Vidurinės mokyklos mokytojai Žalienė, Zastarskienė,

Morkūnienė ir kiti padeda įsisavinti mokslo žinias gausiam jaunuolių būriui. Pas mus mokytojų darbas aukštai vertinamas. Didelę Tarybų Lietuvos mokytojų grupę TSRS Vyriausybė apdovanojo ordiniais ir medaliais.

Ramygala keičia savo išvaizdą. Vienas po kito auga namai. Daugelį namų stato valstybė, o nedidelius namus statosi darbininkai, tarnautojai. Individualių namų statybai valstybė duoda ilgalaikes paskolas, įvairias statybines medžiagas. Tarnautojai Meiliūnas, Baltrūnas ir kiti darbo žmonės 1950 metais pasistatė namus. Šiais metais aš taip pat pradėsiu statyti nuosavą namą. Jau gavau didelį žemės sklypą, gausiu taip pat paskolą bei statybinę medžiagą.

Karo metu Ramygalos bažnyčia buvo smarkiai apgriauta. Dabar tikinčiųjų lėšomis bažnyčia atstatyta, iš naujo perdažyta, uždenota nauju stogu. Tikintieji laisvai, be jokių suvaržymų, lanko bažnyčias, atlieka religines apeigas. Vasarą religinių švenčių metu, rengiamos procesijos. Tikintieji lanko Šiluvą ir kitas vietas.

Miestelyje daug naujo. Kiekviename žingsnyje yra kas nors gero, gražaus, ko anksčiau nebuvo. Žmogus, kuris dešimt metų nebuvo šiuose kraštuose, vargu ar bepažintų šiandieninę Ramygalą. Tas pats ir su kitais Lietuvos miestais.

Vasarą, per Tarybų Lietuvos dešimtmečio šventę, man teko būti Vilniuje. Puikūs įspūdžiai apie senąją Lietuvos sostinę pasiliko manyje.

Geležinkelio stotyje baltoja nauji puikūs rūmai. Priešais naują stotį išsitiesė didelė, medžiais ir žalumynais apsodinta aikštė. Mačiau naujai pastatytą "Vilniaus" viešbutį. Tai tikra prabanga. Visose Vilniaus gatvėse gali pamatyti atstatytus ar naujai pastatytus namus. Juose gyvena darbininkai ir tarnautojai.

Niekuomet iš mano atminties neišnyks jubiliejinė Dainų šventė. Naująją, šventiškai pasipuošusį stadioną sklidinai pripildė milžiniškas skaičius žmonių. Tūkstančiai choristų puikiai dainavo. Jų tarpe buvo ir Ramygalos vidurinės mokyklos mokiniai. Sekančią dieną buvo įvairūs tautiniai šokiai. Tokios įspūdingos šventės aš niekuomet nebuvau mačiusi. Senasis Vilnius skendėjo gėlių ir vėliavų jūroje.

Aplankiau taip pat jubiliejinę respublikinę parodą. Atidžiai peržiūrėjau visus eksponatus. Ko tik negaminą mūsų respublikos pramonė! Sudėtingos staklės ir elektromotorai, autokranai ir visa eilė kitų mašinų - Lietuvos pramonės įmonių gaminiai. Parodos rūmus palikau didžiudamasi savo Tėvyne, savo Lietuva.

Kiekvieną dieną aš vis labiau įsitikinu, kiek teisingas buvo mano nutarimas - grįžti į Tėvynę. Tik Tėvynėje aš sugebėjau susikurti ramų ir laimingą gyvenimą. Kada ir kokiuose laikuose našlė būtų galėjusi per keletą metų įsigyti pilną dviejų kambarių apstatymą, namų apyvokos daiktus, daug įvairių drabužių. Visa tai savo darbu įsigijau Tarybų Lietuvoje.

Grįžusi į Tėvynę, aš buvau priimta dirbti į Ramygalos valsčiaus Darbo žmonių deputatų tarybos vykdomojo komiteto bendrąjį skyrių.

Kartu su manim gyvena motina ir brolis. Motina - namų šeimininkė, o brolis mokosi vidurinėje mokykloje, kurią jis turi šiais metais baigti. Jis nutarė įsigyti inžinieriaus specialybę. Broliui, kaip ir visiems kitiems jauniems žmonėms, plačiai atvertos visų aukštųjų mokyklų durys.

Atsimenu, kai Anglijos stovyklose aš svajoju apie laimę, apie saulėtą ir laimingą dieną. Tėvynėje aš supratau, kad tikroji laimė yra gyventi ir dirbti gimtajame krašte, tarp savųjų.

1946 metais kartu su manim į Tėvynę sugrįžo troškūnietis Vladas Tamašauskas.

Prieš keletą dienų Panevėžyje aš sutikau Vladą Ta-

mašauską. Jo krūtinę puošia medalis "Už darbo šaunumą". Jis man papasakojo apie savo gyvenimą Tarybų Lietuvoje. Sugrįžęs į Tėvynę, Vladas Tamašauskas gavo keletą hektarų žemės. 1948 metais, kai Troškūnuose susikūrė "Naujo kelio" kolūkis, Vladą Tamašauską valstiečiai vieningai išrinko valdybos pirmininku.

Tarybų Sąjungoje sąžiningas darbas aukštai vertinamas. Vladas Tamašauskas visas savo jėgas atiduoda Tėvynės gerovei. Už tai TSRS Vyriausybės jis buvo apdovanotas medaliu. 1950 metų gruodžio 17 d. troškūniečiai Vladą Tamašauską išrinko deputatu į vietos valdžios organus. Jis - Troškūnų rajono Darbo žmonių deputatų tarybos vykdomojo komiteto narys.

Vlado Tamašausko šeima didelė. Jo sūnus Vaclovas mokosi universitete, sūnus Albertas dirba Ramygaloje, Juozas dirba Troškūnų vykdomajame komitete, sūnus Stasys ir Jonas bei duktė Elena dirba kolūkyje.

Taip ir mes, sugrįžę iš svetimų kraštų, gimtojoje Tarybų Lietuvos žemėje, greitai atgijome, pradėjome žmoniškai gyventi.

Mes Dabar Parduodam

Geriausios Rūšies Futras, Žakietus, Skraistes ir Kalnierių

- Siuвам Pagal Mierą,
- Parduodam Gatavus,
- Taisom, Perdirbam,
- Pakeičiam Fasoną

Darbas Garantuotas

Dėl padėjimo vasarai į šaldytuvą šaukit: EM. 3-8884

Sandėlis ant Vietos

PRINCESS FASHION FURS

506 Queen St. West

Telefonas: EMpire 3-8884

Elora Flower Shop

72 Lippincott St.

(Vienos durys į šiaurę nuo College)

630 Queen St. W.

(Tarp Markham ir Palmerston)

RA. 5459

PL. 4183

Specializuojamės Prisengime Gėlių Vestuvėms ir Kitiems Reikalams

Visos Mūsų Gėlės Yra Garantuotos Jūsų Pasitenkinimui; Pasitaikius Netinkamoms, Tuojau Iškeičiamos.

Mūsų Kainos Taipgi Žemesnės

Po darbo valandų telefon.: LO. 3691 arba OR. 4175

Tel. AD. 1618
Šventadieniai: AD. 1618

The Victory Florist

Mūsų Specialybė:

Vestuvių buketai, vainikai, dekoracijos ir gyvos gėlės

Savininkas A. Merker 576 Queen St. W., Toronto

Pranešimai

Hamilton, Ont.

Svarbus Susirinkimas

Pranešame, kad Sūnų ir Dukterų Draugijos 2 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadienį, rugpjūčio 12 d. Karpato rusų salėje, 707 Barton St. E.

Kviečiame visus narius atsilankyti. Išgirsime delegatų raportus iš atsibuvusio suvažiavimo. Taip pat turime atsilikusią reikalų sutvarkyti.

Pradžią 7 valandą po piet. Prašom nesivėluoti.

Valdyba

Reikalinga Darbininkų

Reikalingas sugabus įvairiam darbui darbininkas. Pastovus darbas, geras atlyginimas.

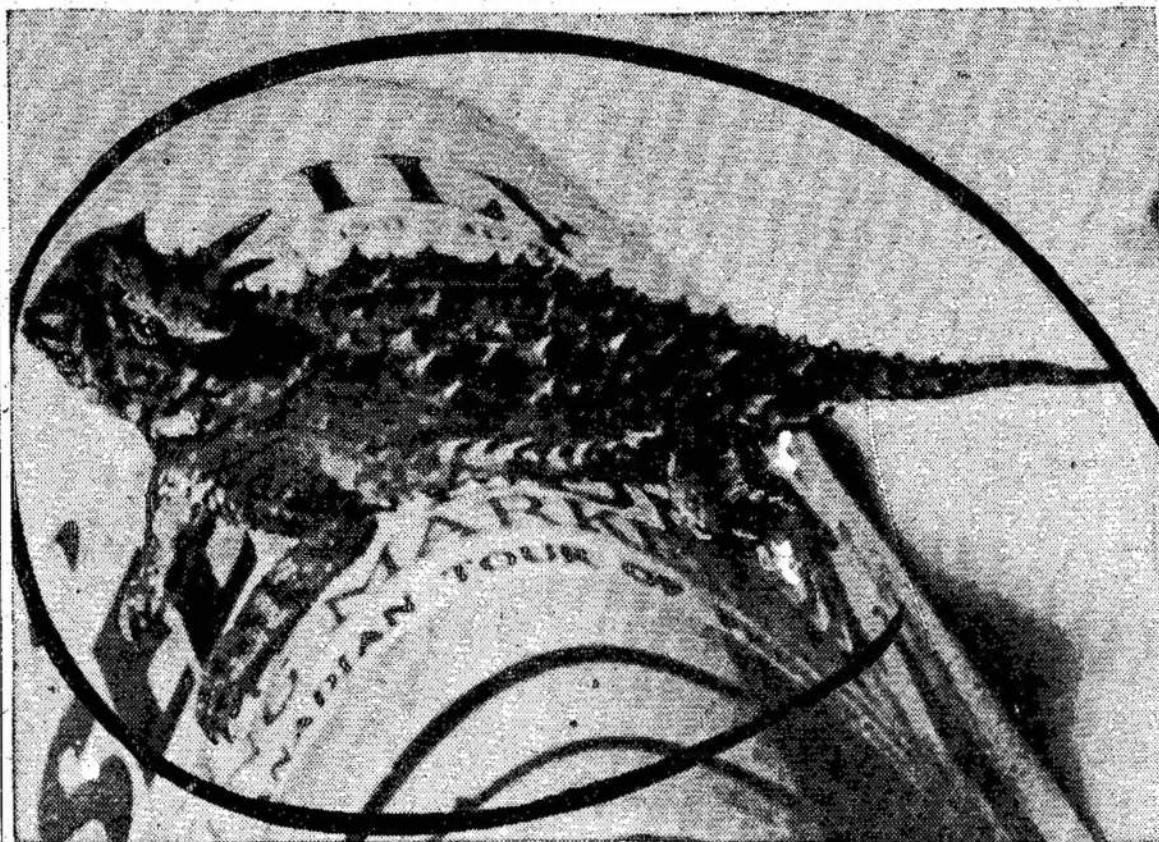
Kreiptis: Canada Laundry, 1125 Dundas St. W., Toronto.

Paieškojimas

Paieškau Joņo Kiliokaičio, iš Lietuvos, Batakių parapijos, Užšešuvių kaimo. Pasukutiniu kartu nuo jo girdėjau 1930 metais, spalį mėnesį. Jo adresas tada buvo 1346 Forfar St., Montreal.

Jei kas žinot arba jis pats malonėkit duoti man žinoti, už ką būsiu labai dėkinga. Ieško jo pusseserė Elzė Detchman (Indraitis), 407 Chestnut St., Collinsville, Illinois, USA.

Palaikykite Tuos Bizniešius, kurie Skelbiai LAUDIES BALSĄ

Viena torontietė surado savo darže čia matomą raguotą rupūžę. Šios rūšies rupūžės gyvena tik tai šiltame klima-

te. Kaip ji pateko į Torontą, palieka neišaiškinta. Jos sūnus turėjo rinkinį visokių varlių, bet tai buvo trys me-

tai atgal. Išrodytų, kad ji pergyveno visus Toronto žiemos šalčius, kurie kartais būna gana aštrūs.

Kas Kaip Remia Liaudies Balsą

Atostogų laikotarpiu paprastai žmonės stengiasi užmiršti kasdieninio gyvenimo vargus ir rūpesčius, o stengiasi kuo daugiau pailsėti, saulės spinduliais pasikaitinti bei šiek tiek prabangos turėti, bet nuoširdūs progreso šalininkai ir atostogų laikotarpiu neatitrūksta nuo visuomeninių reikalų. Atostogų proga atlanko darbininkškas įstaigas ir galimai paramia jas. Štai eilė Liaudies Balso rėmėjų, kurie atostogų laikotarpiu lankėsi LB įstaigoje ir parėmė laikraštį bei prisiuntė jam aukų.

K. Plačėnis, Toledo, Ohio, lankėsi LB raštinėje, atsinaujino prenumeratą dviem metams ir paaukojo laikraščio paramai \$5.00.

J. Siminas, Robinson, Ont.,

atsinaujino savo ir savo giminaičiams LB prenumeratą ir prisiuntė \$3.50 aukų.

J. Kalvaitis, Brooklyn, N. Y., lankėsi LB raštinėje ir paaukojo \$2.00.

P. Kunchys, Port Arthur, Ont., prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir nuo J. Stejnilio \$1.00 aukų.

D. Gužas, St. Bazil Le Grand, Que., pakeisdamas adresą, laikraščio siuntinėjimui paaukojo \$1.00.

A. Grinkus, Vancouver, B. C., prisiuntė nuo velionies J. Gurskio laidotuvių dalyvavusių \$28.00. (Aukotojų pavėrdės atžymėtos korespondencijoje.)

J. Lesevičius, Montreal, prisiuntė dar \$33.00 kolektyviai sukeltų aukų ir nuo dviejų rėmėjų po \$5.00.

Windsoriečiai Ch. Kerbelis su žmona ir P. Pergelienė lankėsi L. Braštinėje pasipirko po keletą tik ką gautų iš T. Lietuvos knygų ir Ch. Kerbelis paaukojo LB paramai \$2.00.

Patys atsinaujindami prenumeratas prisiuntė aukų:

J. Radzevičius, Winnipeg, Man., \$2.00;

J. Bagdonas, Chicago, Ill., 50 ct.;

J. P. Malinauskas, Penfield, N. Y., \$1.50;

U. Survilienė, Edmonton, Alta., \$1.00;

D. Gukas, Chicago, \$1.50;

J. Rutkus, Rochester, N. Y., \$1.00;

And. Serbenta, Kenmore, N. Y., \$1.00 ir

J. Boris, Nanaimo, B. C., \$1.00.

A. Pipiras, Pittsburgh, Pa., atsinaujindamas prenumeratą, prisiuntė \$1.00 už literatūrą.

Visiems pasidarbavusiems ir parėmusiems Liaudies Balsą, širdingiausiai aciū.

Administracija

OTTAWA. — eDarbių skaičius liepos mėnesį buvo 141,400. Vien Toronte bedarbių skaičius siekia 14,611.

OTTAWA. — eDarbių skaičius liepos mėnesį buvo 141,400. Vien Toronte bedarbių skaičius siekia 14,611.

OTTAWA. — eDarbių skaičius liepos mėnesį buvo 141,400. Vien Toronte bedarbių skaičius siekia 14,611.

OTTAWA. — eDarbių skaičius liepos mėnesį buvo 141,400. Vien Toronte bedarbių skaičius siekia 14,611.

OTTAWA. — eDarbių skaičius liepos mėnesį buvo 141,400. Vien Toronte bedarbių skaičius siekia 14,611.

OTTAWA. — eDarbių skaičius liepos mėnesį buvo 141,400. Vien Toronte bedarbių skaičius siekia 14,611.

OTTAWA. — eDarbių skaičius liepos mėnesį buvo 141,400. Vien Toronte bedarbių skaičius siekia 14,611.

OTTAWA. — eDarbių skaičius liepos mėnesį buvo 141,400. Vien Toronte bedarbių skaičius siekia 14,611.

Red Hill Avantiūra Pasibaigė Tragiškai

NIAGARA FALLS. — Red Hill, 38 metų amžiaus, žuvo tragiškai, kuomet jo "The Thing" — iš automobilių padangų vidujinių pūslių sudaryta statinė — sudužo. Tas įvykis praėjusį sekmadienį, stebint 150,000 žmonių.

Jis nekartą yra nusileidęs kriokliu geležinėse statinėse. Šiuo sykiu jis turėjo viltį atlikti minkštoji gumini statinė, bet žygis baigėsi tragiškai.

Jaunesnis jo brolis Major Hill, tarnaujantis kariuomenėje, ketina sekti jo pėdomis, bet geležinė statinė, Abejojama, tačiau, ar armija leis jam tai padaryti.

VANCOUVER. — Valdiška Darbo Santykių Taryba atšaukė Marine Workers and Boilermakers unijos skyriaus pirmo čarterį už tai, kad darbininkai atsisakė dirbti viršlaikį.

Unija afiliavus prie Kanados Darbininkų Kongreso.

KLaidos PATAISYMAS

TORONTO. — Pranešime apie Reginos Strazevičūtės vestuves įsibrovė pora klaidų. Sutuoktuvės, bažnyčios įvykis ne 3 v. p.p., o 2-rą val. p. p. Taipgi jos vaikiną vardas ne Walteris, o Williamas. Atsiprašome už tai.

M. W. Kellermann
ADVOKATAS
6 Adelaide St. East
Ofiso telef. WA. 5900
Rezidenc. — MO. 1232
Toronto

Lietuvis Plumberis

(J. Lisauskas)

Įrengiam Aliejinį Apšildymą

Atliekam Kitus Plumberio Darbus

Darbas Garantuotas — Prieinama Kaina

236 CRAWFORD ST. Tel. LA. 5191
TORONTO

Frank Bochulis

Lietuvis Laikrodininkas

Taisau ir naujus parduodu laikrodžius, žiedus ir kt.
Darbas ir Prekės Garantuota

Atdara kasdien nuo 9 v. ryto iki 7 val. vak.

272½ Queen St. W., Toronto

Frank Gaižauskas

Vyriškų ir Moteriškų Rūbų Siuvėjas

Reikalui esant prašome kreiptis pas mane

191 Sutherland Dr. - Leaside - MO. 9619

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras

Suite 403 - 455 Spadina

Toronto

Ofiso Tel. KI. 4989

Rezidenc. Midway 9352

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS

Įgyvendina akis, išstiria akių nervus, nuo kurių patinka nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko akinius.

470 College W., Toronto

Telefonas: RA. 3924

Belsize Tailors

Lietuvio Siuvėjo J. Račio

Vyriškų ir Moteriškų Rūbų Siuvykla

Taipgi Atliekame ir Rūbų Taisymo Darbą

Reikalui esant prašome kreiptis:

2011 Yonge St. - Toronto - HY. 9526

Helen's Fabrics

Lietuviška krautuvė visokių medžiagų dėl moteriškų suknelių, gatavų mergaičių suknelių, įvairių skarpių, pasipuošimo sagučių ir t. t. Prieinama kaina.

1451 DUNDAS ST. WEST — TORONTO

Savininkė E. Dabravolskienė

Stinson's Jewellery

Kvalifikuotas lietuvis (Sniceris) laikrodininkas Parduodu, taisau laikrodžius, žiedus ir kitokias jewellery prekes.

2186 Dundas St. W. — Toronto — LO. 1397